

قانون مربوط بموافقتنامه تفحص و اکتشاف و بهره برداری و

فروش نفت بین شرکت ملی نفت ایران و شرکت سهامی

پان آمریکن پترولیوم کورپوریشن

مصوب ۱۸ اردیبهشت ماه ۱۳۳۷

ماده واحده - مجلسین موافقت نامه پیوست را مشتمل بر ۴۵ ماده و یک ضمیمه که برای اجرای عملیات تفحص و اکتشاف و بهره برداری و فروش نفت بین شرکت ملی نفت ایران از یکطرف و شرکت سهامی پان آمریکن پترولیوم کورپوریشن از طرف دیگر بامضاء رسیده و مفاد آن طبق مقررات ماده ۲ قانون نفت مصوب نهم مرداد ۱۳۳۶ مورد تأیید دولت واقع گردیده است تصویب نموده و اجازه مبادله و اجرای موافقتنامه مزبور را میدهد.

قانون فوق که مشتمل بر ماده واحده است در جلسه پنجشنبه هیجدهم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و سی و هفت بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت

قانون بالا در جلسه ۱۳۳۷/۳/۷ بتصویب

مجلس سنا رسیده است.

فهرست مطالب

مقدمه

- ماده ۱ - تعریفات و اصطلاحات .
- ماده ۲ - تأسیس دستگاه مختلط .
- ماده ۳ - ناحیه عملیات و استرداد قطعات .
- ماده ۴ - ثبت طرف دوم .
- ماده ۵ - ثبت شرکت نفت ایران و کانادا .
- ماده ۶ - هیأت مدیره و حسابرسان .
- ماده ۷ - سهامی که در بانک باید سپرده شود .
- ماده ۸ - سرمایه شرکت نفت ایران و کانادا .
- ماده ۹ - وجوه اضافی مورد احتیاج .
- ماده ۱۰ - عملیات مجاز .
- ماده ۱۱ - پیمانکاران .
- ماده ۱۲ - تعهدات طرف دوم .
- ماده ۱۳ - تعهدات شرکت نفت ایران و کانادا .
- ماده ۱۴ - اطلاعات محرمانه .
- ماده ۱۵ - پایان مرحله اکتشاف و وصول بهره برداری تجاری .
- ماده ۱۶ - تعهدات مربوط بحفاری .
- ماده ۱۷ - استفاده از اراضی .
- ماده ۱۸ - حقوق ارتفاقی .
- ماده ۱۹ - استفاده از آب .

- ماده ۳۰ - مصالح ساختمانی .
- ماده ۳۱ - تهیه برنامه فروش و تحویل .
- ماده ۳۲ - تحویل محصولات به طرفهای اول و دوم قرار داد بمنظور صادرات .
- ماده ۳۳ - مصرف نفت طرف دوم در جریان عملیات .
- ماده ۳۴ - مالکیت و صدور نفت .
- ماده ۳۵ - قیمت‌های اعلان شده و تخفیفات .
- ماده ۳۶ - نفت خام برای مصرف داخله .
- ماده ۳۷ - گاز برای مصرف داخله .
- ماده ۳۸ - مقررات مربوط بیول .
- ماده ۳۹ - حسابها بچه پولی نگاهداشته خواهد شد - ارز .
- ماده ۴۰ - تعهدات مربوط بمخارج و حق الارض .
- ماده ۴۱ - مالیات .
- ماده ۴۲ - حدود مالیات .
- ماده ۴۳ - واردات گمرکی .
- ماده ۴۴ - مدت قرارداد .
- ماده ۴۵ - خاتمه قرارداد و تصفیه تأسیسات .
- ماده ۴۶ - انتقال .
- ماده ۴۷ - فورس مازور .
- ماده ۴۸ - تضمین مربوط با اجرا و ادامه عملیات .
- ماده ۴۹ - سازش .

- ماده ۴۰ - اختلافات فنی و محاسباتی .
- ماده ۴۱ - داوری .
- ماده ۴۲ - اجرای رأی داوری .
- ماده ۴۳ - ضمانت اجرائی .
- ماده ۴۴ - زبانهای متن قرارداد .
- ماده ۴۵ - عدم تناقض با سایر قوانین .

این قرار داد بین شرکت ملی نفت ایران که از این ببعده «طرف اول» خوانده میشود و شرکت سافایر پترولیومز لیمیتد که بموجب قوانین کانادا تشکیل یافته و از این پس بعنوان «طرف دوم» نامیده میشود منعقد میگردد .

نظر باینکه طرف اول مایل است تولید و صدور نفت ایران را افزایش دهد بطوریکه منتج بحصول منافع بیشتری برای ایران گردد و این منظور هرچه زودتر عملی شود .

و نظر باینکه طرف اول بموجب قانون نفت، نهم امرداد ۱۳۳۶ اجازه عقد این قبیل قرار دادها را دارد .

و نظر باینکه طرف دوم سرمایه و صلاحیت فنی و تخصص اداری لازم برای اجرای عملیات مشروحه زیر را دارا میباشد و مخصوصاً بازارهای لازم برای فروش نفتی که در نتیجه عملیات مزبور بدست آید در اختیار دارد و نظر باینکه طرفین قصد دارند مقررات این قرارداد باصمیمیت و حسن نیت بموقع اجرا گذارده شود علیهذا بدینوسیله بین طرفهای اول و دوم بقرار زیر توافق حاصل شد :

ماده ۱ - جز در مواردی که سیاق عبارت مفهوم دیگری را اقتضا کند معنی

بعضی از اصطلاحاتی که در این قرارداد بکار رفته از لحاظ این قرارداد بشرح تعاریف زیر خواهد بود :

الف - منظور از کلمه «قرارداد» عبارت است از این سند و ضمیمه ییوست آن .

ب - «طرف اول» یعنی شرکت ملی نفت ایران یا قائم مقام آن .

ج - «طرف دوم» یعنی سافایر پترولیومز لیمیتد یا هر شخصی که

بر طبق مقررات این قرارداد طرف انتقال قرار گیرد .

د - «قانون نفت» عبارت از قانون نفت مورخ نهم امرداد ۱۳۳۶ می‌باشد.

ه - «نفت» شامل نفت خام و گاز طبیعی می‌باشد .

و - «نفت خام» شامل نفت تصفیه نشده و اسفالت و هر گونه مواد هیدرو کربور مایع است که بحالت طبیعی یافت شود و یا از گاز طبیعی بوسیله فشردن و یا جدا کردن بدست آید .

ز - «گاز طبیعی» یعنی گاز ترو گاز خشک و کلیه هیدروکاربورهای گازی دیگر که از چاههای نفت یا گاز بدست آمده و نیز بقیه گازی که پس از سوا کردن هیدروکاربورهای مایع از گازهای تر باقی مانده باشد .

ح - «مصرف داخلی در ایران» عبارت است از مصرف نفت و محصولات نفتی یا مواد فرعی که در داخله ایران مصرف می‌شود نه آنچه از ایران صادر می‌گردد.

ط - «قیمت اعلان شده» عبارت است از قیمت اعلان شده فوب برای هر درجه و وزن مخصوص و نوع از نفت که بمنظور صادرات در نقاط صدور مربوطه برای خریداران بطور عموم عرضه می‌شود قیمت مزبور با توجه لازم بقیمت های اعلان شده برای نفت مشابه که وزن مخصوص و مشخصات آن در مورد نقطه صدور مربوطه قبلا منتشر شده باشد تعیین خواهد شد .

ی - «عملیات نفتی» عبارت است از عملیات تولید و حمل و یا فروش که بموجب این قرارداد مجاز باشد .

ک - «متر مکعب» عبارت است از يك متر مکعب در شصت درجه فارنهایت تحت فشار عادی جو .

ل - «تاریخ اجرا» عبارت از تاریخی است که قانون مربوط بتصویب این قرارداد بتوشیح ملوکانه رسیده باشد و هر مراجعه ای که در قانون نفت بتاریخ قرار داد شده باشد از لحاظ این قرارداد اشاره «بتاریخ اجرا» تلقی خواهد شد.

م - اصطلاح «اراضی» اعم است از اراضی پوشیده از آب و غیر آن.

ن - «تأسیسات ثابت» عبارت است از تأسیسات نصب شده یا کار گذاشته شده یا ساخته شده که بطور ثابت مستقر گردیده و مستقیماً برای عملیات موضوع این قرارداد مورد استفاده قرار گیرد.

ص - اصطلاح «دوره مالیاتی» عبارت است از یک سال دوازده ماهه تقویمی که در یکم ژانویه هر سال شروع میشود و یا هر دوره دیگری که بین طرفین مورد توافق قرار گرفته و مورد تصویب وزارت دارائی ایران نیز واقع شده باشد.

ع - اصطلاح «ناحیه» عبارت است از کل ناحیه موضوع بند ۱ ماده ۳ این قرارداد یا هر قسمتی یا قسمتهائی از ناحیه مزبور که در آن عملیاتی که طبق این قرار داد مجاز تلقی گردیده در هر موقع بمورد اجرا گذارده شود.

ماده ۴-۱ - طرفین اول و دوم قرارداد بدینوسیله توأماً «دستگاه مختلطی» را ایجاد میکنند و بطوریکه در قانون نفت پیش بینی گردیده در اثر این اختلاط شخصیت حقوقی جدا گانه ای بوجود نخواهد آمد.

۲- آ - طرفین این قرارداد در دستگاه مختلط مزبور با استثنای مواردی که بموجب این قرارداد و قانون نفت مقرر گردیده بطور متساوی شرکت خواهند نمود. طرفین اول و دوم در برخی از موارد این قرارداد مجتمعاً بعنوان «طرفین» و یا بعنوان «دستگاه مختلط» خوانده شده اند.

۳ - کلیه نفتی که بموجب این قرارداد از ناحیه قرارداد تولید گردیده و کلیه دستگاهها و ماشین آلات و لوله‌ها و اموال دیگری که بموجب این قرارداد به‌زین مشترک طرفین خریداری و یا تحصیل گردیده در مالکیت طرفین (پنجاه - درصد طرف اول پنجاه درصد طرف دوم) خواهد بود و کلیه هزینه‌های لازم برای عملیات این قرارداد (بجز مخارج و هزینه‌هایی که تأمین و پرداخت آن برای عملیات اکتشافی تنها بر عهده طرف دوم است) بوسیله طرفین یعنی پنجاه درصد بوسیله طرف اول و پنجاه درصد بوسیله طرف دوم تأمین و پرداخت خواهد شد.

هریک از طرفین حق دارد که سهم نفت خود را برای خود یا برای نماینده خود بجنس مطالبه نماید.

ماده ۳ - ۱ - ناحیه‌ای بشرح مذکور در جدول ضمیمه بطور مانع‌الغیر در اختیار دستگاه مختلط گذارده میشود تا عملیات مقرر در این قرارداد را بعملیت شرکت نفت ایران کانادا که طبق مقررات ماده (۵) این قرارداد بوسیله طرفین تشکیل خواهد یافت در آن بموقع اجرا بگذارد.

۲ - در پایان سال پنجم پس از تاریخ اجرا از کل ناحیه مشروحه در بند ۱ این ماده بمیزان ۲۵ درصد کسر خواهد شد و بعد از آن نیز حداکثر ضمن یک دوره پنج ساله دیگر ناحیه مزبور مجدداً بمیزان ۲۵ درصد تقلیل داده خواهد شد.

۳ - ناحیه‌ای که بمنظور تقلیل مشروح در بند ۲ این ماده از ناحیه قرارداد خارج خواهد شد از قطعاتی تشکیل خواهد شد که مساحت هر کدام از آنها از ۲۰۰ کیلومتر مربع کمتر نبوده و متوسط طول هر کدام از قطعات بیشتر از شش برابر میزان متوسط پهنای آن نباشد.

۴ - طرف دوم لااقل یک ماه جلوتر از استرداد قطعات ناحیه بشرح مذکور

در بند ۲ این ماده مشخصات حدود قسمت مورد استرداد را بطرف اول اعلام خواهد نمود .

۵ - چنانچه در پایان سال دوازدهم از تاریخ اجرا طرف دوم بمرحله بهره‌برداری تجارتي در ناحیه عملیات بمعنی مشروح در این قرارداد نرسیده باشد ناحیه مذکور بطرف اول مسترد خواهد شد .

۶ - چنانچه در پایان سال دوازدهم از تاریخ اجرا بهره‌برداری تجارتي انجام شده باشد فقط آن قسمت از اراضی که از نقطه نظر تجارتي منابع قابل بهره‌برداری در آن کشف شده باشد در اختیار طرفین باقی خواهد ماند .

ماده ۴ - طرف دوم مکلف است ظرف مدت سی روز از تاریخ اجراء درخواست ثبت خود را طبق قوانین و مقررات ثبت شرکتها در ایران به اداره ثبت ایران تسلیم نماید .

ماده ۵ - طرفهای این قرارداد ظرف شصت روز از تاریخ اجرا يك شرکت سهامی تشکیل داده و در اداره ثبت ایران بثبت خواهند رساند این شرکت يك شرکت غیر انتفاعی بوده و عملیات مقرر در این قرارداد را بحساب مشترك طرفین و بعنوان عامل طرفین انجام خواهد داد ولیکن در مورد اجرا و انجام عملیات اکتشافی که بموجب این قرارداد برعهده طرف دوم محول گردیده شرکت مذکور فاعل عامل طرف دوم خواهد بود . شرکت سهامی مزبور شرکت نفت ایران کانادا نامیده خواهد شد و از این پس در این قرارداد نام شرکت ایران کانادا بآن اطلاق میشود . شرکت ایران کانادا دارای تابعیت ایرانی بوده و نسبت بمواردیکه تکلیف آن در اساسنامه شرکت مذکور تعیین نشده باشد مشمول مقررات قانون تجارت ایران خواهد بود .

۲- شرکت ایران کانادا بعنوان عامل طرفین این قرارداد یا فقط بعنوان عامل طرف دوم (هر کدام که مورد پیدا کند) عملیاتی را که موضوع این قرارداد بوده یا اجازه انجام آن بموجب این قرار داد داده شده انجام خواهد نمود و کلیه مخارج و هزینه‌های لازم برای عملیات مزبور توسط طرفین قرارداد توأماً یا بتمنهایی (هر کدام که طبق مواد این قرارداد مورد پیدا کند) از طریق عاملیت شرکت ایران کانادا پرداخت خواهد شد . طرفین این قرارداد ممکن است در هر موقع اختیار بدهند که قرارداد های پیمانکاری نیز بنام شرکت ایران کانادا بسته شود و در هر يك از اینگونه قراردادها پیمانکار بعنوان عامل دستگاه مختلط یا فقط بعنوان عامل طرف دوم (بسته باینکه وظایفی که انجام آن در قرارداد پیمانکاری پیش بینی گردیده جزو تعهدات کدامیک باشد) تلقی خواهد شد .

۳- مخارج و هزینه‌های لازم برای تجهیز و استخدام کارمندان و اداره و بکار انداختن اداره یا ادارات شرکت ایران کانادا بر اساس عادلانه و منصفانه و بر طبق روش صحیح حسابداری بین طرفین این قرارداد بنا بعمل یا عملیاتی که در هر مورد انجام میشود تسهیم خواهد شد و طرفین این قرارداد از مخارج مزبور هر کدام سهم مربوط بخود را بر عهده داشته و پرداخت خواهند نمود. بدون اینکه محدودیتی در عمومیت مقررات فوق حاصل شود مخارج و هزینه‌های مذکور در این بند شامل حقوق و دستمزد کارکنان شرکت ایران کانادا و کارکنانی که بطور موقت یا برای قسمتی از ساعات کار و یا بطور دائم توسط یکی از طرفین این قرارداد بشرکت ایران کانادا قرض داده شده باشند خواهد بود و نیز شامل مخارج و هزینه های مرخصی ها و ایام بیماری و بهداشت و بیمارستان و حقوق بازنشستگی و وجوه صرفه جوئی و

پس انداز و پاداش و سایر وجوه مربوط بطرحهای مزایای کارمندان که برعهده شرکت ایران کانادا و یا هر يك از طرفهای قرارداد که کارمندان مزبور را بقرض داده اند قرار گرفته باشد خواهد بود و همچنین شامل مبالغ پرداختی به پیمانکاران و مبالغی که بوسیله طرفین این قرارداد یا یکی از آنها در ازای انجام خدماتی توسط یکی از ادارات مربوطه آنها مورد مطالبه قرار میگیرد نیز خواهد بود و اینگونه خدمات فقط بموجب قراردادهای کتبی با شرکت ایران کانادا و برحسب تصویب هر دو طرف این قرارداد انجام خواهد شد.

۴- کلیه وجوهی که هر يك از طرفین این قرارداد بابت مخارج و هزینههای مذکور در این ماده بشرکت ایران کانادا یا از طرف آن شرکت یا بوسیله آن شرکت پرداخت نمایند علاوه بر ارقام قابل کسر دیگر در احتساب سود ویژه طرف مربوطه طبق قانون جاری مالیات بردرآمد ایران بعنوان ارقام قابل کسر هزینه تلقی خواهد شد .

ماده ۶ - ۱ - هر يك از طرفین این قرارداد نصف سرمایه شرکت ایران کانادا را تعهد و پرداخت خواهند نمود اصل تساوی در مشارکت طرفین نسبت بشرکت ایران کانادا در اداره شرکت مزبور منعکس خواهد بود . و بنابراین نصف عده اعضای هیأت مدیره شرکت توسط طرف اول و نصف دیگر توسط طرف دوم تعیین خواهند شد . انتخاب رئیس هیأت مدیره و نایب وی و مدیر عامل از میان اعضای هیأت طبق دستوری خواهد بود که در اساسنامه شرکت مقرر گردیده است رئیس هیأت مدیره بوسیله طرف اول و نایب رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل بوسیله طرف دوم از میان مدیران تعیین خواهند گردید .

۲ - هیأت حسابرسی از سه نفر تشکیل خواهد شد که دو نفر آنها هر کدام توسط یکی از طرفین انتخاب خواهد شد و نفر سوم که سمت ریاست هیأت را خواهد داشت بوسیله رئیس مؤسسه Schweizerische Kammer fur Revision wesen of Zurich از اتباع ممالکی بجز ایران و ممالک متحده آمریکا انتخاب خواهد گردید .

ماده ۷ - ۱ - برای اینکه ادامه عملیات شرکت ایران کانادا میسر و تأمین گردد هر يك از طرفین موافقت میکنند تعدادی از سهام شرکت ایران کانادا را که معادل يك درصد سرمایه شرکت مزبور باشد نزد اتحادیه بانکهای سویس تودیع نمایند . تودیع سهام مزبور با امضای مشترک طرفین و براساس وکالت بلاعزلی که توسط طرفین مشترکاً تنظیم شده باشد انجام خواهد گرفت . مدت اعتبار این وکالت همان مدت اعتبار این قرارداد خواهد بود .

۲ - وکالت مذکور در بند ۱ این ماده متضمن مقررات زیر خواهد بود :

الف - چنانچه اتحادیه بانکهای سویس از وکالت استعفا نماید یا بهر وسیله دیگری بدان خاتمه دهد میتواند بانك دیگری را که دارای همان درجه از اهمیت باشد بجای خود تعیین کند .

ب - بانکی که بسمت و کیل تعیین گردیده مکلف خواهد بود نسبت بسهامی که نزد او تودیع گردیده و رقه حق حضور در هر مجمع عمومی را بیک نفر نماینده که تعیین او برای هر سال قبلاً و منتهی تا ۳۱ دسامبر سال پیش باید انجام گیرد تسلیم نماید . نماینده مزبور بتوافق طرفین اول و دوم این قرارداد تعیین خواهد شد و در صورتیکه توافق حاصل نشود رئیس داد گاه استان (تربیونال کانتونال) ژنونا نماینده مذکور را از میان اتباع يك کشور ثالث انتخاب خواهد نمود مشروط بر اینکه شخص

مزبور در هیچیک از شرکتهای نفتی ذینفع نبوده و از تعداد کارمندان دولت و مأمورین بخدمات عمومی و شهرداریها نیز خارج باشد.

ج - شخص مزبور که بدین ترتیب بمنظور دادن رأی معین میگردد و وظیفه وکالت خود را در حدود مقررات و روح این قرارداد و منحصرأً با توجه بمنافع شرکت ایران کانادا انجام خواهد داد.

۳ - در صورت امتناع اتحادیه بانکهای سویس از قبول وکالت و نیز در صورتیکه اتحادیه مزبور از تعیین بانک دیگری بجای خود خودداری نماید بانکی که باید تودیع سهام در نزد آن بعمل آید با توافق طرفین و در صورت عدم حصول توافق بدآوری تعیین خواهد گردید.

ماده ۸-۱ - سرمایه مجاز اولیه شرکت ایران کانادا هفتصد و پنجاه هزار ریال خواهد بود سرمایه مزبور بطرزی که در اساسنامه شرکت ایران کانادا مقرر گردیده در هر موقع قابل افزایش خواهد بود.

۲ - پنجاه درصد سرمایه اولیه مذکور فوق و نیز پنجاه درصد هر گونه افزایش آن توسط طرف اول یا توسط شرکت یا شرکتهائی که تماماً متعلق به طرف اول باشند تأمین خواهد شد پنجاه درصد دیگر توسط طرف دوم یا توسط شرکت یا شرکتهائی که تماماً متعلق بطرف دوم باشند تأمین خواهد شد. مقصود از شرکتی که تماماً متعلق بیکی از طرفین باشد شرکتی است که کلیه سهام دارای حق رأی آن متعلق بطرف مزبور یا شرکت اصلی طرف مزبور باشد.

ماده ۹ - چنانچه علاوه بر سرمایه اصلی شرکت ایران کانادا و هر گونه افزایش بعدی آن وجوه دیگری لازم باشد هر یک از طرفهای اول و دوم نیمی از وجوه

مورد احتیاج را تأمین خواهند کرد. چنانچه طرفین نتوانند وجوه اضافی مذکور را تأمین نمایند شرکت ایران کانادا وجوه مورد لزوم را بوسیله استقراض از طریق صدور اوراق قرضه یا از هر طریق دیگری که مورد توافق طرفین این قرار داد واقع شود تأمین خواهد نمود.

ماده ۱۰ - ۱ - شرکت ایران کانادا بعنوان عامل طرفین این قرارداد یا بعنوان عامل طرف دوم (هرجا که مورد پیدا کند) مجاز است و حق دارد که بطور مانع للغير عملیات تولید و حمل و نقل را بنحو مقرر در این قرار داد در ناحیه عملیات و یا نسبت بآن اداره و اجرا نماید.

۲- عملیات تولید شامل امور زیر خواهد بود:

اکتشاف نفت از طریق زمین‌شناسی- ژئوفیزیکی و طرق دیگر بانضمام حفرت جاه بمنظور تعیین شرایط زمین‌شناسی - حفاری و تولید و برداشت نفت - انبار کردن نفت و هر گونه وظائف دیگری که بطور معمول با عملیات تولید مرتبط باشد.

۳- عملیات حمل و نقل شامل امور زیر خواهد بود:

حمل نفت از مناطق تولید بتصفیه‌خانه‌ها و دستگاه‌های توزیع و وسائل حمل و نقل و یا بکنار دریا و نیز حمل نفت از تصفیه‌خانه‌ها بهر کدام از نقاط مزبور (چنانچه مقررات این قرار داد در آئینده در اثر توافق بعدی شامل ایجاد تصفیه‌خانه نیز گردد) - انبار کردن نفت و تحویل نفت تولید شده با جمع وسائل بانضمام وسائل بارگیری کشتی.

۴- شرکت ایران کانادا بعنوان عامل طرفین این قرارداد و یا بعنوان عامل طرف دوم (هرجا که مورد پیدا کند) حقوق و اختیارات لازم را خواهد داشت که تا حدودی که امور زیر برای اجرای عملیات مقرر در این قرارداد لازم باشد در مورد

آباد کردن اراضی و ایجاد جزیره ها و نیز در اجرای عملیات حفرو گودکنی و سوراخ کردن و ساختمان و نصب و پی ریزی کردن و تهیه و گرداندن و نگاهداری کردن و اداره کردن نسبت بحفره ها و گودالها و چاهها و خندقها و حفارها و سد ها و فاضل آبها و مجاری آب و دستگاهها و مخازن و آبگیرها و سایر انواع انبارها و دستگاههای تقطیر میدان نفت و دستگاهها استخراج گازولین در سرچاه و کارخانجات گوگرد و سایر دستگاههای لازم برای تولید و عمل آوردن نفت و خطوط لوله و تلمبه خانه ها و مراکز کوچک و بزرگ تولید نیرو و خطوط انتقال نیرو و تلگراف و تلفن و رادیو و سایر وسایل مخابراتی و کارخانجات و انبارها و ساختمانهای اداری و منازل و عمارت و بنادر و حوضچه ها و لنگرگاهها و اسکله های کوچک و بزرگ دستگاههای لارویی و موج شکنها و لوازم بارگیری بالوله های زیر دریائی و سایر وسایل بارگیری انتهائی و کشتیها و وسایط نقل و انتقال و خطوط آهن و راهها و پلها و پلهای متحرک و سرویسهای هوائی و فرودگاهها و سایر لوازم نقلیه و گاراژها و آشیانه های هواپیما و کارگاههای تعمیر و کارگاههای ریخته گری و مراکز تعمیر و کلیه سرویسهای فرعی که بنظر طرفین این قرارداد یا بنظر طرف دوم (در موردیکه مربوط باو باشد) برای اجرای عملیاتشان لازم بود یا به این عملیات مرتبط میباشد اقدامات لازم بعمل آورد و نیز کلیه حقوق اضافی دیگری را که برای اجرای عملیات آنها لازم یا بطور معقولی مرتبط بآن باشد خواهد داشت .

دستگاههای مذکور ممکن است توسط طرف مربوطه در محل یا محل هائی

که معین مینماید قرار داده شود مشروط بر اینکه :

الف - چنانچه بنا باشد دستگاههای مزبور در خارج از ناحیه قرار گیرد تعیین

محل آن بعد از مشاوره بین طرفین این قرارداد با توجه بحد اکثر ملاحظه صرفه

و اقتضای عملیات خواهد بود و

ب - در مورد آباد کردن اراضی و ایجاد جزیره و ساختمان راه آهن و بندر و تلفن و تلگراف و بی سیم و سرویس هوایی در ایران اجازه قبلی و کتبی دولت ایران لازم خواهد بود و اعطای اجازه مزبور نباید بدون دلیل معقول رد شود و یا بتأخیر افتد .

۵ - طرفین این قرارداد که از طریق شرکت ایران کانادا عمل خواهند کرد بشرط رعایت مقررات این قرارداد حق تصدی و اداره کامل مانع للغير و مؤثر و تعیین نحوه کلیه عملیات خود را خواهند داشت مگر در مورد عملیات اکتشافی (که شامل حفاری اکتشافی نیز خواهد بود) که در مورد این عملیات طرف دوم که از طریق شرکت ایران کانادا عمل خواهد کرد با رعایت مقررات ماده ۱۲ دارای حق تصدی و اداره کامل و مانع للغير و تعیین نحوه عمل خواهد بود .

ماده ۱۱ - بمنظور تسریع در اجرای عملیات مقرر در این قرارداد شرکت ایران کانادا یا طرف دوم میتوانند بدون اینکه از میزان مسؤلیت طرفین این قرارداد در برابر ایران چیزی کاسته شود بشرط رعایت مقررات ماده ۴ قانون نفت در مواردی که مقتضی میدانند اجرای هر يك از عملیات و وظائف مشروح در این قرارداد را بر عهده پیمانکاران بگذارند و از نظر مقررات ماده سوم قانون نفت طرف اول بدینوسیله موافقت خود را نسبت بموارد مزبور اعطا مینماید .

ماده ۱۲ - ۱ - طرف دوم که از طریق شرکت ایران کانادا عمل خواهد کرد در مورد عملیات اکتشافی (که شامل حفاری اکتشافی نیز خواهد بود) تعهدات زیر را بر عهده خواهد داشت :

الف - سعی کامل در اینکه عملیات اکتشافی حوزه قرارداد طبق اصول فنی

معمول بصنعت نفت بحد اعلاى خود جریان یابد .

ب - تنظیم طرح عملیات خود با مشورت طرف اول و اجرای جدی طرح مزبور بهزینه خود .

هرگونه مخارج مربوط با استفاده از اراضی جزء هزینه های مذکور محسوب خواهد شد .

ج - تسلیم گزارشهای تفصیلی پیشرفت کار بطرف اول و نیز تسلیم گزارش جامع نهائی .

د - فراهم کردن وسایل برای نمایندگان طرف اول که در هر موقع مناسبی عملیات او را که بر طبق این قرارداد انجام میدهد بازرسی نمایند .

ه - تحمل کلیه هزینه های اکتشافی یعنی سهم طرف اول و سهم خود در صورتیکه عملیات اکتشافی منجر باحراز وجود ذخایر نفتی بمیزان بهره برداری تجارتي نشود .

و - رعایت مقررات بندهای ۲ و ۳ و ۵ و ۷ و ۸ ماده ۱۳ .

ماده ۱۳ - طرفین این قرارداد که از طریق شرکت ایران کانادا بخرج و هزینه مشترک خود عمل خواهند نمود مازم با انجام تعهدات زیر خواهند بود:

۱ - بکار بردن حداکثر کوشش برای توسعه هر یک از مناطق کشف شده بحد اعلا طبق روش فنی صحیح صنعت نفت - استخراج نفت کشف شده بمیزانی

که آن قسمت از ذخایر مکشوفه که استخراج آن با استفاده جدیدترین اصول و طرق معمول صنعت نفت از نقطه نظر اقتصادی موجه باشد در طی مدت قرارداد

تماماً مورد استخراج قرار بگیرد . و مخصوصاً رعایت اصول صحیح فنی و مهندسی در حفاظت ذخایر هیدروکربور و اجرای عملیات مقرر در این قرارداد بطور عموم .

۲ - نگاهداری ارقام و اطلاعات کامل از جمیع عملیات فنی مقرر این قرارداد .

۳ - نگاهداری حسابهای عملیات خود بطریقی که ارقام و اطلاعات مربوط بهزینه های عملیات مزبور بطرز درست و واضح و دقیق نمایش داده شود . برای انجام این منظور بایستی روش حسابداری مناسبی انتخاب گردیده و در روش مزبور بر طبق تحولاتی که بعداً ممکن است پیش آید تجدید نظر بعمل آید .

۴ - فراهم کردن وسایل برای نمایندگان یکدیگر که در هر موقع مناسبی عملیات مورد این قرارداد و وسایل اندازه گیری و سنجش و آزمایش را بازرسی نمایند .

۵ - استخدام حد اقل کارمندان خارجی و اطمینان از اینکه تا حدودیکه معقولا عملی باشد بیگانگان فقط برای تصدی مقاماتی استخدام شوند که شرکت ایران کانادا و طرف دوم (هر جا که مربوط باو باشد) نتوانند ایرانیانی حائز معلومات و تجربه کافی برای احراز آن مقامات بیابند .

۶ - تهیه طرح و برنامه ها برای کارآموزی و تعلیم صنعتی و فنی و همکاری در اجرای آنها با توجه باین هدف که در نتیجه اجرای برنامه های مذکور تقلیل تدریجی و مرتب کارمندان خارجی بنحوی میسر گردد که در خاتمه ده سال از تاریخ اجرا عده کارمندان خارجی شرکت ایران کانادا از دو درصد کل کارمندانی که در استخدام آن شرکت میباشند تجاوز نماید و مقامات عالی اجرائی که توسط کارمندان غیر ایرانی اشغال شده از ۴۹ درصد کل مقامات اجرائی موجود بیشتر نباشد .

۷ - توجه دائم بحقوق و منافع ایران در جریان عملیات خود .

۸ - فراهم آوردن وسایل برای اینکه هر کدام از طرفین که بخواهد بتواند ظرف مدت معقولی هر گونه اطلاعی را که لازم بداند از قبیل رونوشت های دقیق نقشه ها و مقاطع و گزارشهای مربوط بنقشه برداری و زمین شناسی و ژئوفیزیک و

حفاری و تولید و سایر امور مربوطه بعملیات مقرر در این قرارداد که جنبه قطعیت یافته باشد و همچنین جمیع اطلاعات علمی و فنی مهم که در نتیجه عملیات آنها بدست آمده باشد از طریق نمایندگی شرکت ایران کانادا دریافت نماید.

ماده ۱۴ - کلیه طرحها نقشه‌ها مقاطع و گزارشها و جداول و اطلاعات علمی و فنی و هر گونه اطلاعات مشابه مربوط بعملیات فنی طرف دوم یا شرکت ایران کانادا که بموجب این قرارداد مقرر است از طرف اول و طرف دوم و شرکت ایران کانادا محرمانه تلقی خواهد شد. بدینمعنی که محتویات و تأثیر آن نباید بوسیله هیچکدام از طرفین یا شرکت ایران کانادا بدون رضایت طرفین این قرارداد افشا بشود منتهی در دادن چنین رضایت بدون دلیل موجه امتناع یا تأخیر نباید بعمل آید.

ماده ۱۵ - ۱- برای تعیین اینکه مرحله اکتشاف در چه موقع پایان مییابد ضابطه Field Discovery Wildcat طبق تعریف فردریک ه - لاهی ملاک عمل قرار خواهد گرفت. آزمایشهایی که حاکی از پایان مرحله مزبور باشد بایستی در حضور نمایندگان طرفین انجام گیرد.

۲ - بمحض اینکه طرف دوم باین نتیجه رسید که عملیات اکتشافی وی بمرحله کشف منبع نفتی قابل تولید بمیزان تجارتهی رسیده است گزارش تفصیلی این مطلب را بطرف اول تسلیم خواهد نمود.

۳ - گزارشی که طرف دوم بموجب بند ۲ فوق بطرف اول تسلیم مینماید باید مراتب زیر را بطور واضح نشان دهد:

الف - عمق - فشار و سایر مشخصات منبع و اندازه و استعداد تولیدی و استعداد تولید روزانه هر چاه و مشخصات نفت کشف شده.

ب - فاصله و میزان دسترس بودن منبع از کنار دریا و نقاط عمده پخش و

مصرف - فراهم نمودن وسایل حمل و نقل تا بازارهای فروش - یا میزان مخارجی که برای ایجاد یا تکمیل وسایل مزبور مورد نیاز باشد .

ج - هر گونه اطلاعات مربوطه دیگری که مورد استناد طرف دوم قرار گرفته و استنباطات وی مبتنی بر آن بوده باشد .

د - نظریاتیکه بوسیله کارشناس یا کارشناسانی که عملیات اکتشافی را بر عهده داشتند ابراز گردیده باشد .

۴ - طرف اول گزارش طرف دوم را فوراً و با کمال حسن نیت مورد بررسی قرار خواهد داد تا تشخیص دهد که آیا کشف منبع قابل بهره‌برداری بمیزان تجارتي بدان معنی که در بند ۵ این ماده تعریف گردیده انجام گرفته یا نه .

۵ - منبع نفتی کشف شده فقط وقتی قابل بهره‌برداری بمیزان تجارتي تلقی میشود که مقدار نفتی که استخراج آن از منبع مزبور بطور معقول قابل پیش‌بینی است طوری باشد که در صورت تحویل نفت در کنار دریا اگر مخارج بهره‌برداری را با هزینه‌های حمل و بارگیری و همچنین بار قمری معادل $\frac{1}{3}$ ۱۲ درصد قیمت اعلان شده مربوطه برای نفتی از مشخصات مشابه جمع کنند و رقم حاصله را از قیمت اعلان شده مذکور موضوع نمایند سود ویژه‌ای باقی بماند که میزان آن از ۲۵ درصد قیمت اعلان شده مربوطه کمتر نباشد .

۶- هر گاه طرف اول معتقد باشد که استنباط طرف دوم دایره بر کشف منبع قابل بهره‌برداری بمیزان تجارتي غیر موجه است نظریات و دلایل خود را بطرف دوم اطلاع خواهد داد . در این صورت طرف دوم میتواند عملیات حفاری بیشتری را انجام دهد و هر گاه در نتیجه این حفاریهای اضافی وجود منبع قابل بهره‌برداری بمیزان تجارتي ثابت شود کلیه مخارجی که بعد از خاتمه F . D . W . G بعمل آمده بعنوان

مخارج توسعه و بهره برداری تلقی گردیده دستگاه مختلط مخارج مزبور را توسط شرکت ایران کانادا بطرف دوم خواهد پرداخت .

۷- مقررات این ماده نسبت بمنابعی که بعد از منبع اولی کشف شود نیز جاری خواهد بود .

۸- بمحض اینکه وجود منبع قابل بهره برداری تجارتي بمعنی مشروح در بند ۵ این ماده بشبوت رسید طرفین این قرارداد توأمأً مسؤلیت کلیه مخارجی را که بعد از خاتمه F . D . W . C . برای توسعه و بهره برداری منبع مورد بحث لازم باشد برعهده خواهند گرفت . کلیه مخارجی که تا تاریخ مزبور بابت اکتشاف در هر قسمتی از ناحیه عملیات انجام گرفته باشد بدون احتیاج بتشریفات دیگری از طرف دستگاه مختلط شرکت ایران کانادا بطرف دوم مسترد خواهد شد .

۹- بعد از کشف منبع اولی طرف دوم مخارج لازم برای اجرای عملیات اکتشافی در مناطق دیگر را از طریق شرکت ایران کانادا بطور مساعد خواهد پرداخت مخارج مزبور بعد از خاتمه چاه اکتشافی F . D . W . C . جدیدی بطرف دوم مسترد خواهد شد و در صورتیکه حفر چاه جدید قرین موفقیت نباشد مخارج مزبور بعد از انقضای دوره دوازده ساله اکتشاف قابل استرداد خواهد بود .

۱۰- در اجرای تعهدات مربوط باسترداد وجوهیکه در این ماده مقرراست دستگاه مختلط از طریق شرکت ایران کانادا مبلغی معادل مخارج اکتشاف به بستانکار حساب طرف دوم منظور خواهد نمود و احتساب این دو وجوه براساس صورت مخارجی خواهد بود که طرف دوم ظرف دو ماه از خاتمه هر يك از دوره های سه ماهه بشرکت ایران کانادا ارسال خواهد نمود .

شرکت ایران کانادا حق خواهد داشت که صحت مخارج مزبور را مورد

رسیدگی و تحقیق قرارداد و برای تأیید آن ارائه اسناد مثبت را بخواهد؛ در صورتیکه ظرف مدت ۴۵ روز از تاریخ تسلیم صورت مخارج اعتراضی نسبت بآن نشود صورت مزبور قطعیت خواهد یافت.

۱۱ - پرداخت وجوهی که مطابق این ماده به بستانکار حساب طرف دوم منظور شود توسط دستگاه مختلط در کوتاهترین مدت ممکنه و در هر حال با قسط سالانه که میزان آن نبایستی هیچگاه از معادل دهسنت نسبت بهر بشکه نفت صادر شده کمتر باشد بعمل خواهد آمد.

۱۲ - پنجاه درصد وجوهیکه بابت استرداد مخارج اکتشاف بطرف دوم تأدیه میشود توسط طرف دوم بطرف اول پرداخت خواهد گردید.

ماده ۱۶-۱ - عملیات اکتشافی بایستی قبل از خاتمه شش ماه از تاریخ اجرای قرارداد آغاز شود.

۲ - عملیات حفاری بایستی بانهایت سرعت معقول و بر طبق روش صحیح صنعت نفت آغاز شود ولی طرف دوم بهر حال حداکثر ظرف ۱۸ ماه از اجرای قرارداد بایستی اقل حفاری یکچاه نفت را در ناحیه‌ای که بموجب این قرارداد بدستگاه مختلط واگذار شده است آغاز کرده باشد.

۳ - اگر در خاتمه دوازده سال از تاریخ اجرای قرارداد طرف دوم بهره برداری تجارتمی رادر ناحیه‌ای که بموجب این قرارداد بدستگاه مختلط واگذار گردیده انجام نداده باشد قرارداد حاضر کان لم یکن تلقی گردیده و شرکت ایران کانادا منحل خواهد شد.

ماده ۱۷ - شرکت ایران کانادا بعنوان عامل طرفین قرارداد و یا بعنوان عامل طرف دوم (هرجا که مورد پیداکند) حق خواهد داشت که از کلیه اراضی بایر

متعلق بدولت که برای استفاده بمنظور عملیات مقرر در این قرارداد بنحو معقول مورد لزوم باشد مجاناً و بطور مانع‌الغیر استفاده نماید. استفاده از اینگونه اراضی مشروط بموافقت قبلی و کتبی دولت خواهد بود. درخواست موافقت توسط طرف اول بعمل خواهد آمد و نباید بطور غیر معقول مورد رد یا تأخیر واقع شود.

۲- در مواردیکه شرکت ایران کانادا بعنوان عامل طرفین و یا بعنوان عامل طرف دوم (هر جا که مورد پیدا کند) برای اجرای عملیات مقرر در این قرارداد احتیاج با استفاده از اراضی دایر متعلق بدولت داشته باشد تحصیل این اراضی در مقابل پرداخت بهای عادلانه یا مال الاجاره بدولت خواهد بود. درخواست تحصیل اراضی مزبور از طریق طرف اول انجام خواهد گرفت.

۳- هر گاه شرکت ایران کانادا تحت همان عنوان احتیاج با اراضی داشته باشد که متعلق بمالك خصوصي بوده باشد خرید یا اجاره آنها از طریق مذاکره مستقیم با مالك انجام خواهد گرفت. معذک شرکت ایران کانادا میتواند از طرف اول تقاضا کند که در مذاکرات مزبور مداخله و با استفاده از مقررات اساسنامه شرکت ملی نفت ایران در مورد تحصیل اراضی بشرکت مزبور کمک کند.

۴- هیچگونه تقلیلی که بموجب مقررات ماده ۳ این قرارداد در ناحیه عملیات حاصل میشود نسبت بحقوقی که بموجب مقررات این ماده در اراضی مورد استرداد کسب شده باشد مؤثر نخواهد بود.

ماده ۱۸- هر گاه شرکت ایران کانادا بعنوان عامل طرفین قرارداد و یا بعنوان عامل طرف دوم (هر جا که مقررات این قرارداد مورد پیدا کند) بمنظور انجام عملیات یا خارج از آن حقی کمتر از حق استفاده مانع‌الغیر «از قبیل حقوق ارتفاقی

و حق عبور و مرور و حق احداث و کشیدن راه و راه آهن و لوله و خطوط لوله و مجرای فاضل آب و زه کشی و سیم کشی و کابل کشی و خطوط و نظایر آن لازم داشته باشد» مراتب را کتباً به طرف اول اطلاع خواهد داد. طرف اول حقوقی را که شرکت ایران کانادا تحت عنوان مزبور لازم دارد در مورد اراضی مشروح در بند ۱ ماده ۱۷ بطور مجانی و در موارد دیگر در مقابل پرداخت قیمت یا اجاره بهای عادلانه برای شرکت مزبور تحصیل خواهد نمود مبالغی که بدین ترتیب توسط طرف اول پرداخت میشود از طرف دستگاه مختلط (متساویاً بوسیله طرفین این قرار داد) بطرف اول مسترد خواهد گردید.

ماده ۱۹ - ۱ - شرکت ایران کانادا بعنوان عامل طرفین این قرارداد و یا بعنوان عامل طرف دوم (هر جا که مورد پیدا کند) میتواند بمنظور اجرای عملیات مقرر در این قرارداد از کلیه آبهای که در سطح یا در تحت اراضی مورد استفاده خود و یا اراضی متعلق بدولت که مورد استفاده دولت نباشد یافت شود استفاده نماید لیکن در مورد شق اخیر استفاده از آن آبها مشروط بموافقت دولت خواهد بود. درخواست موافقت از طریق طرف اول بعمل خواهد آمد و نباید بطور غیر معقول مورد رد یا تأخیر واقع شود استفاده از آب مجانی لیکن مشروط بر رعایت حقوق اشخاص ثالث و پرداختهای متداول دیگر خواهد بود.

۲ - هر گاه شرکت ایران کانادا تحت همان عنوان بطور معقول احتیاج با استفاده از آبهای داشته باشد که در اراضی غیر از آنچه فوقاً ذکر شد واقع باشد برای کسب حقوق مزبور از طریق مذاکره مستقیم اقدام خواهد کرد. بهایا اجاره‌ای که در مقابل حقوق مزبور پرداخته میشود باید معقول بوده و از بهای عادلانه حقوق مشابه در اراضی مجاور نبایستی تجاوز نماید.

ماده ۲۰ - شرکت ایران کانادا بعنوان عامل طرفین این قرارداد و یا بعنوان عامل طرف دوم (هر جا که مورد پیدا کند) میتواند برای عملیات خود با رعایت حقوق اشخاص ثالث از زمینهایی که مورد استفاده او است و همچنین از زمینهایی که در داخل ناحیه عملیات متعلق بدولت است و مورد استفاده دولت یا دیگران نیست هر نوع خاک و شن و آهک و سنگ و گچ و سایر مصالح ساختمانی را برداشت و استفاده نماید مشروط بر اینکه خسارات وارده بر اشخاص ثالث را که در نتیجه این برداشت یا استفاده ممکن است متضرر بشوند بمیزان عادلانه ای جبران نماید .

ماده ۲۱ - ۱ - هزینه از طرفین نهایت مساعی خود را بکار خواهد برد تا فروش نفت را بحد اکثر میزانی که از نقطه نظر اقتصادی موجه باشد تأمین نمایند .

۲ - برنامه تولید و فروش برای هر سال توسط شرکت ایران کانادا حد اقل شش ماه جلوتر از پایان سال قبل طبق شرایط زیرو با رعایت نحوه تقدم و تأخر مذکور در این ماده تهیه خواهد شد:

الف - شرکت ایران کانادا بعنوان عامل دستگاه مختلط برای اجرای عملیات خود در ایران که بموجب این قرارداد مقرر شده حق خواهد داشت از نفتی که تولید کرده یا ساخته بطور مجانی مصرف نماید استفاده مزبور محدود بصرف اختصاصی و مورد لزوم آن شرکت خواهد بود .

ب - شرکت ایران کانادا بعنوان عامل دستگاه مختلط نفت مورد احتیاج مصرف داخلی را طبق مقررات ماده ۲۶ بطرف اول تحویل خواهد داد .

ج - شرکت ایران کانادا بعنوان عامل دستگاه مختلط مقادیر نفتی را که طرفین اول و دوم قرارداد برای انجام تعهدات فروش خود لازم داشته باشند طبق مقررات مشروح در ماده ۲۲ تحویل خواهد داد .

د - شرکت ایران کانادا بعنوان عامل دستگاه مختلط انجام هر گونه تعهداتی را که ممکن است در نتیجه تجربه در بازارهای جهانی در مورد فروش برعهده گیرد از مقدار اضافی نفت که بعد از تأمین احتیاجات مشروحه در جزءهای الف و ب و ج فوق باقی بماند تا حدود مقدار اضافی مزبور تأمین خواهد کرد.

ماده ۲۲ - ۱ - تعیین مقادیر نفتی که بموجب جزء ج از بند ۲ ماده ۲۱ باید بطرفین اول و دوم تحویل شود بنحومذکور زیر انجام خواهد گرفت:

شرکت ایران کانادا بایستی بر آورد تولید خود را که مطابق بند ۲ ماده ۲۱ تهیه میکند بطرفین اول و دوم اعلام نماید هر يك از طرفین میتواند نصف مقدار نفت آماده صدور را از شرکت ایران کانادا (عامل دستگاه مختلط) دریافت نماید و نیز میتواند هر قسمت از نصف دیگر را تا حدی که طرف دیگر مایل بتحویل گرفتن آن نباشد خریداری کند. هر گاه طرفین نخواهند کلیه مقدار نفت آماده صدور را به شرائطی که مورد توافق طرفین قرار گرفته برداشت و خریداری نماید شرکت ایران کانادا (عامل دستگاه مختلط) حق خواهد داشت آن مقدار را به شرائطی که برای دستگاه مختلط نامساعدتر نباشد بخریداران دیگر بفروش رساند.

۲ - در پایان هر ماه ارزش آن مقدار نفتی که هر يك از طرفین در ظرف ماه برداشت کرده بر اساس قیمت اعلان شده مربوطه در تاریخ تحویل منهای هر گونه تخفیفی که بر طبق بند ۲ ماده ۲۵ مورد توافق قرار گرفته باشد تعیین خواهد شد چنانچه ارزش مقادیر برداشتی يك طرف بیش از ارزش مقادیر برداشتی طرف دیگر باشد طرفی که بیشتر برداشت نموده باید ظرف سی روز پس از تعیین ارزش مقادیر برداشتی نصف تفاوت بین ارزش مقادیر برداشتی طرفین را بعنوان تأدیه قیمت مقدار نفتی که از سهم دیگر برداشت نموده بطرف مزبور بپردازد.

پرداخت مزبور به دلار آمریکائی یا لیره انگلیسی یا ارز دیگری که مورد قبول طرف دریافت کننده باشد بعمل خواهد آمد .

۳- هر مقدار نفتی که طبق مقررات بند ۱ این ماده توسط شرکت ایران کانادا بفروش برسد نصف آن بحساب طرف اول و نصف دیگر بحساب طرف دوم تلقی خواهد شد .

ماده ۲۳- طرف دوم حق دارد در طول مدت اکتشاف از نفت تولید شده در ناحیه عملیات آنچه را که برای مصرف عملیات خود لازم دارد در برابر پرداخت نصف بهای تمام شده آن بطرف اول استفاده نماید .

ماده ۲۴- ۱- پنجاه درصد از نفتی که در ناحیه عملیات تولید شود در سرچاه بملکیت طرف اول و پنجاه درصد دیگر بملکیت طرف دوم خواهد آمد .

۲- صادرات نفت تولید شده از ناحیه عملیات از حقوق گمرکی و مالیات صادراتی معاف بوده و مشمول هیچگونه مالیات یا عوارض یا پرداختهای دیگری بمقامات دولتی ایرانی اعم از مرکزی یا محلی نخواهد بود .

۳- طرف اول و طرف دوم و شرکت ایران کانادا بعنوان عامل دستگاه مختلط و مشتریان آنها میتوانند نفت را از ایران آزادانه و بدون احتیاج به هیچگونه پروانه و تشریفات خاص مگر تنظیم اسناد و انجام تشریفات مقرر در بند ۶ ماده ۳۳ این قرارداد صادر نمایند .

۴- در مورد آنچه راجع بصادرات در این ماده قید شده و آنچه راجع بواردات و صدور مجدد آن در ماده ۳۳ مقرر است صادر کننده و وارد کننده نسبت به بیمه کشتی و ملوانان و محمولات و کرایه حمل و تشخیص میزان بیمه مزبور مختار خواهد بود .

۵- طرف دوم در مورد حمل و نقل نفت خام و محصولات نفتی برای کشتیهای نفتکش ایرانی حق تقدم قائل خواهد بود .

ماده ۲۵-۱- نفت خام تولید شده در ناحیه عملیات بقیمت های اعلان شده که شرکت ایران کانادا بایستی بنحو مقرر در ماده ۱ تعیین و منتشر نموده و با اطلاع طرف اول برساند فروخته یا تحویل خواهد شد و لیکن قیمت های اعلان شده مزبور ممکن است بمیزان تخفیفاتی که بر طبق بند ۲ این ماده مقرر میگردد تقلیل داده شود .

۲ - در مواردیکه شرکت ایران کانادا بعنوان عامل دستگاه مختلط مصلحت بداند که تخفیفی از قیمت های اعلان شده داده شود میزان تخفیف بوسیله کمیسیونی مرکب از دو نفر از مدیران شرکت ایران کانادا که هر کدام بوسیله یکی از طرفین قرارداد انتخاب میشوند معین خواهد گردید . تخفیفی که در مورد هر خریدار اعطا میگردد با توجه بمقدار تحویلی و طول مدت قرار داد فروش و ترتیب منظم تحویل و تضمین پرداخت و سایر شرایط معین خواهد شد.

ماده ۳۶-۱- شرکت ایران کانادا بعنوان عامل دستگاه مختلط در هر دوره سالیکه شروع آن در رأس هر سال از تاریخ اجرای قرارداد است از نفت خامی که از ناحیه عملیات تولید نموده و بدست میآورد هر مقدار که طرف اول برای تأمین احتیاجات مصرف داخلی در ایران لازم بداند با رعایت شرایط زیر بطرف مزبور تحویل خواهد نمود :

الف- پس از شروع بهره برداری تجارתי طرف اول احتیاجات خود را برای هر سه ماه کتباً بشرکت ایران کانادا اعلام خواهد نمود اعلام مزبور باید تا شروع دوره سه ماهه ای که تحویل نفت خام برای آن دوره تقاضا میشود حداقل شش ماه فاصله داشته باشد .

ب - تا میزانی که شرکت ایران کانادا (عامل دستگاه مختلط) برای اجرای عملیات خود احتیاج به مصرف نفت خام داشته باشد طرف اول از شرکت مزبور تقاضای تحویل نفت خام نخواهد نمود.

ج - میزان تقاضای طرف اول برای تحویل نفت خام از شرکت ایران کانادا (عامل دستگاه مختلط) در مورد هر دوره سالانه نباید بامیزان تقاضای وی از عاملین دیگر که در کشور ایران انجام عملیات مشابهی را متعهد میباشند نامتناسب باشد و بهر حال میزان تقاضای مزبور در هر دوره سالیانه نباید از ده درصد کل تولید دستگاه مختلط تجاوز نماید.

د - شرکت ایران کانادا (عامل دستگاه مختلط) ملزم نخواهد بود که برای تأمین احتیاجات طرف اول مقدار تولید نفت خام را بمیزانی زاید بر حداکثر مقدار معقول بالا ببرد.

۲- نفت خامی که تحویل آن طبق بند ۱ این ماده مورد تقاضا واقع میگردد توسط شرکت ایران کانادا (عامل دستگاه مختلط) در هر نقطه از منطقه تولید یا نقاط مجاور آن که شرکت ایران کانادا تعیین نماید بطرف اول تحویل خواهد گردید. مالکیت نفت خام تحویلی در محل تحویل بطرف اول منتقل خواهد شد و طرفین اول و دوم هر یک سهم متساوی از مقدار تحویلی مزبور را برعهده خواهند داشت.

۳- طرف اول در برابر نفت خام که طبق مقررات بند ۱ این ماده از طرف دوم تحویل میگردد مبلغی معادل قیمتی که سهم مزبور برای طرف دوم تمام شده با اضافه حق العمل مساوی ۱۴ سنت برای هر متر مکعب نفت بطرف دوم خواهد پرداخت پرداخت مزبور ظرف پانزده روز از تاریخی که طرف دوم صورت حساب موقتی آنرا ارائه مینماید انجام خواهد گرفت ظرف سه ماه بعد از خاتمه هر سال تقویمی طرف

دوم صورت حسابهای خود را برای سال مزبور بر اساس تعیین قطعی قیمت تمام شده که از طرف شرکت ایران کانادا بعمل میآید تعدیل خواهد نمود و تفاوتهای حاصله به اختلاف موارد در بدهکار یا بستانکار حساب طرف اول ملحوظ خواهد شد و تصفیه حساب طرف پانزده روز از ارائه صورت بدهکار یا بستانکار مزبور بعمل خواهد آمد.

۴- قیمت تمام شده مذکور در بند ۳ این ماده از طریق تقسیم هزینه کل عملیات مربوطه بناحیه بر اساس مترمکعب طبق روش صحیح محاسباتی معمول به صنعت نفت تعیین خواهد گردید.

ماده ۲۷ - ۱ - شرکت ایران کانادا بعنوان عامل دستگاه مختلط از گاز طبیعی که تولید مینماید در حدودی که دستگاه مختلط بعد از تأمین مصرف عملیات مقرر در این قرارداد موجود داشته باشد هر مقدار که برای تأمین مصرف داخلی ایران مورد احتیاج طرف اول باشد بدون هیچگونه پرداختی غیر از آنچه در همین ماده مقرر است بطرف مزبور تحویل خواهد نمود مصرف داخلی گاز در ایران شامل احتیاجات مربوط بتهیه مشتقات در ایران نیز خواهد بود اعم از اینکه مشتقات مزبور مصرف داخلی داشته یا برای صادرات باشد.

۲ - شرکت ایران کانادا بعنوان عامل دستگاه مختلط بعد از تأمین احتیاجات مشروح در بند (۱) این ماده هر مقدار از گاز که برای تأمین تعهدات طرفین اول و دوم که ممکن است در مقابل خریداران بر عهده گرفته باشند لازم باشد بطرفین مزبور تحویل خواهد نمود مقادیر قابل تحویل بهر يك از طرفین طبق شرایط مقرر در ماده ۲۲ تعیین خواهد گردید.

۳- هر گاه بعد از تأمین احتیاجات مشروح در بند ۱ و ۲ این ماده مقادیر اضافی از گاز طبیعی موجود باشد شرکت ایران کانادا بعنوان عامل دستگاه

مختلط می‌تواند از آن بمنظور انجام تعهدات صادراتی خود استفاده نماید.

۴- در مورد گاز طبیعی که توأمأً با نفت خام تولید می‌شود محل تحویل بطرف اول در دستگاه جداکننده نفت از گاز در میدان نفت خواهد بود و در موارد دیگر محل تحویل محلی خواهد بود در میدان گاز و یا در مجاورت آن بنحوی که شرکت ایران کانادا تعیین کند.

۵- در مواردیکه گاز طبیعی که بطرف اول تحویل شده و یا خواهد شد گازی باشد که در نتیجه تولید نفت خام بدست آید مقررات زیر مجری خواهد بود.

الف- چنانچه برای تحویل گاز طبیعی بطرف اول ایجاد وسایل اضافی ضروری گردد سرمایه لازم برای چنین عملی بعهده طرف اول خواهد بود. ولی گرداندن این وسایل اضافی و همچنین سایر وسائل تولید و تحویل گاز طبیعی به طرف اول باشکرت ایران کانادا خواهد بود.

ب- طرف اول هزینه‌های شرکت ایران کانادا را در مورد تحویل گاز که هزینه‌های گرداندن وسائل مربوطه نیز جزو آن خواهد بود نسبت بسهم طرف دوم بطرف دوم خواهد پرداخت.

۶- در مواردیکه گاز طبیعی تحویلی بطرف اول از میدانی تولید شده باشد که محصول آن اساساً گاز طبیعی باشد مقررات زیر مجری خواهد بود:

الف- اگر گاز تولید شده از میدان مزبور منحصراً برای تحویل به طرف اول باشد سرمایه‌ایکه برای ایجاد وسائل اضافی بمنظور آماده کردن میدان برای بهره‌برداری و تولید و تحویل گاز پس از ورود بمرحله تولید لزوم پیدا کند بعهده طرف اول خواهد بود. گرداندن تمام اینگونه وسائل اضافی و همچنین کلیه وسائل تولید و تحویل گاز طبیعی بطرف اول باشکرت ایران کانادا خواهد بود. طرف اول

هزینه هائی را که شرکت ایران کانادا برای تولید سهم طرف دوم از گاز طبیعی و تحویل آن بطرف اول متحمل شده با تضمین نصف هزینه های گرداندن تمام دستگاههای مربوط بتولید و تحویل سهم طرف دوم بطرف دوم خواهد پرداخت .

ب - اگر شرکت ایران کانادا (عامل دستگاه مختلط) و یا طرف دوم نیز از گاز طبیعی يك چنین میدانی استفاده کنند کلیه هزینه های جاری بین استفاده کنندگان از گاز بنسبت استفاده هر يك تقسیم خواهد شد .

ماده ۲۸- ۱ - طرفین اول و دوم تقبل مینمایند که هر يك نصف وجوهی را که دستگاه مختلط برای عملیات خود از طریق شرکت ایران کانادا لازم دارد تأمین نمایند .

۲ - شرکت ایران کانادا بعنوان عامل دستگاه مختلط از نفت تولید شده از ناحیه عملیات آنچه را که برای فروش در بازارهای جهانی صادر میکند بازرهائی که برای طرفین اول و دوم قابل قبول بوده و بوسیله بانک ملی ایران اعلان شده خواهد فروخت همچنین این قبیل فروش ها ممکن است به ارزی که فقط مورد قبول یکی از طرفین باشد انجام گردد مشروط بر اینکه طرف مزبور متعهد شود که سهم طرف دیگر را با ارزی که مورد قبول او باشد پرداخت کند .

ماده ۲۹- ۱ - پرداخت مالیات بر درآمد طبق مقررات این قرارداد و هر مبلغ دیگری که مشمول مقررات ماده ۳۰ باشد به دلار آمریکا یا به لیره انگلیسی یا به ارز دیگری که مورد قبول بانک ملی ایران باشد انجام خواهد گرفت هر گونه پرداخت دیگر بطرف اول یا بدولت ایران و نیز هر گونه پرداخت از طرف اول بشرکت ایران کانادا بعنوان عامل دستگاه مختلط یا بطرف دوم بیول رایج ایران بعمل خواهد آمد .

۲ - دفاتر اصلی و محاسبات شرکت ایران کانادا (عامل) یا طرف دوم به دلار آمریکائی نگاهداری خواهد شد و باین منظور تبدیل پول ایران به دلار آمریکائی بیول ایران بنرخ معدل واقعی ماهیانه ای تسعیر خواهد شد که بآن نرخ پول ایران توسط شرکت ایران کانادا یا طرف دوم در ماه مزبور در مقابل دلار آمریکائی خریداری شده است و هر گاه اینگونه خرید ظرف ماه مزبور بعمل نیامده باشد نرخ خرید نزدیکترین ماههای پیش مأخذ تسعیر خواهد بود. در آخر هر دوره سالیانه مابه التفاوت حاصل از تغییرات نرخ ارز در دفاتر شرکت ایران کانادا (عامل) یا در دفاتر طرف دوم بر حسب مورد بمخارج عملیات شرکت ایران کانادا (عامل) یا طرف دوم اضافه یا کسر خواهد شد.

۳- دولت ایران و سائلی فراهم خواهد کرد که شرکت ایران کانادا یا طرف دوم مطمئناً بتوانند پول ایران را در مقابل دلار آمریکائی بدون تبعیض و بنرخ تسعیر بانك که در روز معین برای مشتریان پول ایران در مقابل دلار آمریکائی بطور عموم در دسترس باشد خریداری نمایند. چنانچه در هر موقع چندین نرخ تسعیر بانکی موجود باشد نرخى که بیشترین مبلغ پول ایران را بدست میدهد ملاك عمل قرار خواهد گرفت. کلیه بهای گواهی نامه ارزی حق العمل دستمزد و امثال آن جزء نرخ ارز محسوب خواهد شد.

۴ - شرکت ایران کانادا یا طرف دوم ملزم بتبديل هیچ قسمت از وجوه خرد بیول ایران نخواهند بود ولی وجوهی را که برای پرداخت هزینه های عملیات خود در ایران لازم میدانند باید از طریق بانکهای مجاز بیول ایران تبدیل کنند.

۵ - در مدت این قرارداد و پس از پایان مدت این قرارداد شرکت ایران کانادا (عامل) یا طرف دوم ممنوع نخواهند بود از اینکه هر گونه وجوه یا دارائی را آزادانه

در خارج از ایران داشته باشند یا آنرا نقل و انتقال دهند ولو آنکه این وجوه یا دارائی از عملیات آنها در ایران بدست آمده باشد و همچنین ممنوع نخواهند بود از اینکه حسابهای بارز خارجی در بانک ملی ایران داشته باشند و وجوه موجود در بستانکار حسابهای خود را تا حدودی که وجوه دارائی‌های مزبور بوسیله شرکت ایران کانادا بعنوان عامل یا بوسیله طرف دوم طبق مقررات این قرارداد بایران وارد شده و یا از عملیات آنها حاصل شده باشد آزادانه نگاهداشته یا منتقل و صادر نمایند .

۶- هزینه‌ها و عایداتی که بارزی غیر از دلار آمریکائی یا پول ایران باشد بد دلار آمریکائی تسعیر خواهد شد . در مورد ارزشهای که نرخ در ایران برای آن اعلان نشده باشد نرخ تسعیر عبارت خواهد بود از معدل ریاضی متوسط نرخهای روزانه خرید و فروش دلار آمریکائی نسبت بارز مزبور طی ماه مورد بحث . در مورد ارزشهای که نرخ آن در ایران اعلان شده باشد ابتدا آنرا بریال تبدیل و سپس بمأخذ معدل ماهیانه نرخ تسعیر تجارتي بانکی بشرحی که در این ماده مقرر است به دلار آمریکائی تبدیل خواهند نمود .

۷- الف - از نظر این قرارداد و برای تعیین درآمد ناویژه حاصله در ایران از نقطه نظر مالیات بر درآمد دولت ایران چنانچه بهای اعلان شده بارزی غیر از دلار آمریکائی باشد تسعیر آن بد دلار آمریکائی براساس ارزش برابری روز که طبق مقررات اساسنامه صندوق بین‌المللی پول تعیین شده باشد خواهد بود در صورتیکه ارزش برابری مزبور تعیین نشده باشد طرف اول و طرف دوم سعی خواهند کرد که در خصوص تعیین اساس قابل قبولی برای تسعیر مزبور توافق حاصل نمایند . در صورت عدم حصول توافق تسعیر مذکور براساس متوسط نرخهای خرید و فروش ارز بین دلار آمریکائی و ارز مورد بحث در پایان روز کار اداری مربوطه

در نیویورک طبق گواهی بانک ملی ایران بعمل خواهد آمد.

ب - هر گاه روزی نرخ خرید و فروش ارز در نیویورک معین نگردد نرخى که بجای متوسط نرخ خرید و فروش ارز در نیویورک باید ملاک عمل قرار گیرد عبارت خواهد بود از متوسط آخرین نرخهای قبلى ارز مورد بحث در نیویورک که بوسیله بانک ملی ایران گواهی شده باشد در صورتیکه ارزش خارجی مورد بحث در نیویورک نرخ بندى نشده باشد نرخیکه باید برای منظورهای مذکور در فوق بجای متوسط نرخهای خرید و فروش ارز در نیویورک بکار رود عبارت از نرخى خواهد بود که اتحادیه بانک های سوئیس - زوریخ با توجه بمعاملات با آن ارز مناسب تشخیص دهد .

۸- دولت ایران اطمینان میدهد که بعد از خاتمه این قرارداد وجوهی که بیول ایران در اختیار شرکت ایران کانادا بعنوان عامل یا در اختیار طرف دوم میباشد تا آنجا که وجوه مزبور طبق این قرار داد بایران وارد شده یا از عملیاتی که بموجب این قرارداد بر عهده دارند حاصل شده باشد بدرخواست آنان و بدون هیچگونه تبعیض بنرخ بانکی که بطور عموم مورد دسترس خریداران دلار آمریکائی باشد به دلار آمریکائی قابل تبدیل خواهد بود .

۹- مدیران و کارکنان غیر ایرانی شرکت ایران کانادا یا طرف دوم و خانواده های آنها ممنوع نخواهند بود از اینکه وجوه یا دارائی را که در خارج از ایران دارند آزادانه نگاهداشته یا انتقال دهند و میتوانند هر قسمت از این وجوه را که برای حوائج آنها ولی نه بمنظور سفته بازی ضروری باشد بایران انتقال دهند این قبیل اشخاص مجاز نخواهند بود که در ایران معاملات ارزی از هر قبیل بغیر از طریق بانکهای مجاز یا طرق دیگر که دولت تصویب کند انجام دهند

۱۰- مدیران یا کارمندان غیر ایرانی شرکت ایران کانادا یا طرف دوم

در خاتمه خدمت خود در ایران که ایران را ترک مینمایند حق خواهند داشت مبلغی که از پنجاه درصد حقوق ۲۴ ماه اخیر خدمت آنها متجاوز نباشد بارز کشور محل اقامت عادی خود آزادانه از ایران خارج کنند .

ماده ۳۰-۱- طرف دوم با رعایت مقررات بند ۲ زیر طی دوازده سال اول از تاریخ اجرا حداقل مبلغ ۱۸ میلیون دلار آمریکائی برای عملیاتی که بموجب این قرارداد متعهد گردیده است مستقیماً و یا از طریق عاملیت شرکت ایران کانادا خرج خواهد کرد . حداقل مذکور در مدت دوازده سال طبق جدول زیر خرج خواهد شد :

دوره‌های سالیانه بعد از تاریخ اجرا

مبلغ

۸۰۰۰۰۰۰ دلار

دوره چهار ساله اول

دوره سالیانه پنجم و هر يك از دوره‌های سالیانه بعدی

۱۲۵۰۰۰۰ دلار

تا خاتمه سال دوازدهم

۲ - ظرف شصت روز بعد از خاتمه سال چهارم میزان کل مخارجی که طرف دوم در عملیات خود ضمن چهار سال گذشته بمصرف رسانیده است معین خواهد گردید .

الف - چنانچه مخارج مزبور از میزانی که برای خرج در دوره مورد بحث معین گردیده بود کمتر باشد تفاوت آن مبلغی که برای مخارج هشت سال آینده تعیین گردیده است اضافه خواهد شد .

ب - چنانچه مخارج مزبور از میزانی که برای خرج در دوره مورد بحث معین گردیده بود بیشتر باشد اضافه آن از مبلغی که برای مخارج هشت سال آینده تعیین گردیده است کم خواهد شد .

ج - در صورتیکه بعلت پیش آمد فرس ماژر بنحو مقرر در این قرارداد اجرای عملیات طرف دوم غیر ممکن گردد یا بعلت مزبور اجرای آن عملیات در يك یا چند سال بمانعی برخورد یا بتأخیر افتد این امر تأثیری در میزان تقسیم مخارجی که بشرح جدول مندرج در بند ۳ این ماده مقرر است نخواهد داشت مشروط بر اینکه طرف دوم بعد از رفع پیش آمد مزبور کلیه تعهداتی را که موجب بند ۲ فوق بر عهده دارد قبل از انقضای سال دوازدهم از تاریخ اجرا یا در صورتیکه قرارداد بعلت پیش آمد فرس ماژر تمدید شده باشد قبل از تاریخ از انقضای مدت اضافی مذکور انجام داده باشد .

۳ - در طول مدت چهار سال اول عملیات اکتشافی تحت هیچ عنوانی بجز در موارد فرس ماژر بنحو مقرر در این قرارداد موقوف یا تعطیل نخواهد شد لیکن در انقضای مدت مزبور و نیز در انقضای هر يك از هشت سال بعدی در صورتیکه طرف دوم ملاحظه نماید که شرایط زیر زمینی ناحیه طوری است که کشف نفت بمیزان تجارתי برای او غیر مقدور بنظر میرسد میتواند از ادامه دادن بعملیات اکتشافی خودداری نماید و در این صورت باید قصد خود را بطرف اول اعلام نموده از حقوق خود نسبت بناحیه عملیات صرف نظر کند لیکن باید ثابت نماید که کلیه امورا اکتشافی الی تاریخ اعلام مزبور طبق برنامه بموقع اجرا گذارده شده و کلیه مبالغی که برای خرج کردن در دوره مقدم بر اعلام مزبور در نظر گرفته شده بود و بالتام خرج شده است. هر گاه مقداری

از مبالغ مزبور خرج نشده باشد طرف دوم باید نصف مقدار خرج نشده مزبور را بطرف اول بپردازد.

۴ - در صورتیکه در انقضای سال دوازدهم نفت کشف شده لیکن حداقل مبلغی که بموجب بندیک این ماده مقرر است کلاً بمصرف نرسیده باشد طرف دوم ملزم خواهد بود که نصف مقدار خرج نشده را بطرف اول بپردازد.

۵ - پس از کشف نفت در ناحیه عملیات بمیزان تجارتی طرف دوم میتواند اقل شصت روز پیش از شروع هر دوره سالیانه بطرف اول اعلام کند که قصد دارد بجای اجرای تمام یا قسمتی از بقیه تعهدات مخارج مشروع در بند اول این ماده مبلغ معینی بحساب دستگاه مختلط برای عملیاتی غیر از اکتشاف خرج کند مخارجی که باین شرح بعمل آید بمنزله مخارجی خواهد بود که در اجرای مقررات بند یک این ماده بعمل آمده باشد در این صورت از تعهدات طرف اول برای پرداخت هزینه عملیات دستگاه مختلط بمیزان نصف مخارج مزبور کسر خواهد شد.

۶ - هر گاه کلیه تعهدات مربوط بمخارج بشرح مقرر در بند یک این ماده انجام گردیده اما قسمتی از مخارج بنحو مقرر در بند ۵ برای عملیات غیر از امور اکتشافی بمصرف رسیده باشد و بعداً بنظر طرف دوم برای امور اکتشافی مخارج اضافی لازم شود شرکت ایران کانادا میتواند بعنوان عامل دستگاه مختلط تا حدود درآمدی که تا آن موقع از تولید بدست آورده مخارج اضافی مزبور را تأمین نماید.

۷ - طرف دوم ظرف مدت باقی قرارداد که آغاز آن از سال سیزدهم از تاریخ اجرا خواهد بود برای سال سیزدهم و هر یک از سالهای متعاقب آن حق الارضی که مبلغ آن در ستون زیر معین گردیده به نسبت نواحی باقیمانده عملیات بطرف اول خواهد پرداخت:

ستون الف کل

حق الارض برای

تاریخ

هر کیلومتر مربع

پرداخت

در سال سیزدهم و هر يك از سالهای بعدی تا خاتمه

۴۰۰ دلار

سال هفدهم

در سال هیجدهم و هر يك از سالهای بعدی تا خاتمه

۴۸۰ دلار

سال بیست و دوم

۶۰۰ دلار

در سال بیست و سوم و هر يك از سالهای بعدی

مقررات مربوط با احتساب حق الارض جزو هزینه های عملیات و مواردی که حق الارض بعنوان پرداخت مشخص تلقی خواهد شد بشرحی است که در بند الف ماده ۹ قانون معین گردیده است .

ماده ۳۱ - ۱ - طرفین اول و دوم ملزم خواهند بود که نسبت بسود ویژه حاصله از عملیات مقرر در این قرارداد طبق مقررات قانون مالیات بر درآمد وقت مالیات بپردازند مشروط بر اینکه :

الف - نرخ مالیات بر درآمدی که بموجب آن هر يك از طرفین باید مالیات خود را بپردازند از نرخ پنجاه درصد که بموجب قانون مالیات بر درآمد مورخ ۱۳۳۵ مقرر شده تجاوز ننماید و

ب - مقرراتی که برای تعیین سود ویژه هر يك از طرفین مجری میگردد نامساعدتر از آنچه بموجب ماده ۳۵ قانون مالیات بر درآمد ۱۳۲۸ و تأیید آن طی ماده ۳۶ قانون مالیات بر درآمد ۱۳۳۵ تصریح گردیده است نباشد .

۲ - شرکت ایران کانادا که صرفاً بعنوان عامل غیر انتفاعی طبق مقررات

این قرارداد عمل میکند مشمول مالیات نخواهد بود و همچنین ارتباطی که بین طرفین قرارداد بعنوان دستگاه مختلط ایجاد گردیده مشمول تعهدات مالیاتی نخواهد بود.

۳- بدهی مالیاتی هر یک از طرفین بر اساس سود ویژه حاصله از عملیات مقرر در این قرارداد تعیین و بر طبق روش حسابداری معمول صنعت نفت احتساب خواهد گردید از میزان بدهی مالیاتی که باین ترتیب تعیین میگردد هر گونه مبلغی که طرف مزبور بموجب این قرارداد و بر طبق قانون نفت و مقررات قوانین مالیات بردرآمد وقت (بارعایت مقررات بند ۱ این ماده) حق داشته باشد به بستانکار خود محسوب نماید و یا هر مبلغی که حق داشته باشد از بدهی مالیاتی خود کسر کند کسر خواهد شد.

۴- درآمد ناویره هر یک از طرفین در هر دوره مالیاتی معادل مبلغ زیر خواهد بود:

الف - ارزش سهم وی از نفتی که توسط شرکت ایران کانادا بعنوان عامل دستگاه مختلط بمنظور مصرف داخلی ایران بطرف اول تحویل گردیده باشد ارزش مزبور بر اساس بهائی که طبق ماده ۲۶ این قرارداد تعیین میگردد احتساب خواهد شد و نیز در صورتیکه پرداختی بموجب ماده ۲۷ بابت گاز طبیعی بعمل آمده باشد جزو درآمد ناویره منظور خواهد گردید.

ب - ارزش پنجاه درصد از کلیه نفتی که بطریقی غیر از طریق فوق فروخته یا صادر شده یا منتقل شده باشد (بجز نفتی که در هوا سوخته و بهوا رفته یا بطریقی که خارج از اختیار شرکت ایران کانادا بوده ضایع گردیده یا در جریان عملیات بمصرف رسیده باشد) که بر اساس بهای اعلان شده که در روز فروش یا صدور یا انتقال منتشر گردیده منهای تخفیفات مقرر در بند ۲ ماده ۲۵ محسوب خواهد شد.

۵ - هریک از طرفین ضمن تعیین درآمد ویژه خود میتواند آن قسمت از مخارج وهزینهها و پرداخت ها را که برای اجرای عملیات مقرر در این قرارداد خواه خود خواه بوسیله عاملیت شرکت ایران کانادا برای اجرای عملیات مقرر در این قرارداد متحمل شده بشرح زیر از سهم درآمد ناویژه خود کسر کند مشروط بر اینکه هزینه های مزبور مستند باسناد یا ارقام وارده در دفاتر باشد :

الف - منظور داشتن پرداخت حق الارض مقرر در ماده ۳۰ در جزء هزینه ها طبق اصولی که در بند الف ماده ۹ قانون نفت مقرر گردیده است خواهد بود .

ب - سهم هریک از طرفین از کلیه مخارج و هزینه هائی که شرکت ایران کانادا بعنوان عامل انجام داده باشد مشروط بر اینکه مخارج و هزینه های مزبور الزاماً و منحصرأ با اجرای عملیات مقرر در این قرارداد بستگی داشته باشد . هزینه های اداری و تأسیساتی و تشکیلات و نیز حقوق واجاره بها و یا پرداختهای دیگری که در مقابل استفاده هر گونه از اموال تأدیه شده باشد و همچنین مخارج حفاری چاههاییکه استحصال نفت آنها بمیزان تجارتنی نبوده و قیمت اجناس وخدمات و مخارجی که برای نقشه برداریهای زمینی وهوائی و دریائی شده و مخارج مربوط بحفر وتنقیه و عمیق کردن یا تکمیل چاهها یا آماده کردن آنها جزو مخارج و هزینه های مزبور خواهد بود مگر در مواردی که مخارج وهزینه های مربوطه بحساب سرمایه گذارده شده و مبلغ استهلاك در باره آنها منظور شده باشد .

ج - مبلغ معقولی در هر سال برای استهلاك فرسودگی ومتروك شدن و

تمام شدن و تهی شدن بمنظور استهلاك هزینه های سرمایه ای توسط شرکت ایران کانادا (عامل) در مورد عملیاتش در ایران .

د - قسمتی از ضررهای جبران نشده مخارج عملیات که در دوره های مالیاتی قبلی برهريك از طرفین وارد آمده و بحساب دوره های بعد منتقل گردیده است مشروط بر آنکه انتقال این حسابها از سالی بسالی بیش از ۱۰ سال از دوره مالیاتی که این ضررها در آن دوره ایجاد گردیده است نباشد .

ه - سهم هر يك از طرفین از زیانهای متحمل در مورد انجام عملیات در ایران مشروط بر آنکه بوسیله بیمه یا بنحو دیگری جبران نشده باشد این خسارات شامل مطالبات غیر قابل وصول و زیانهای ناشیه از دعاوی خسارت مربوط بعملیات انجام شده در ایران و زیان ناشیه از خسارات وارده بذخایر تجارتي یا هر گونه دارائی که برای عملیات مزبور در ایران استعمال شود یا انهدام یا از دست دادن آنها خواهد بود .

ماده ۳۳ - ۱ - باستثنای موارد زیر :

الف - مالیات بردرآمد که طبق مقررات این قرارداد باید بدولت ایران پرداخت شود .

ب - حقوق گمرکی بنحو مقرر در ماده ۳۳ .

ج - پرداختهای مقرر بطرف اول طبق این قرارداد .

د - پرداختهایی که بابت مالیات طبق قانون مالیات بردرآمد بر حقوق کارمندان تعلق میگیرد و همچنین پرداختهایی که باید از مقاطعه کاران و عاملین بابت کارهایی که در ایران انجام میدهند کسر شود .

ه - عوارض و حقوق معقول و خالی از تبعیضی که بمقامات دولتی در مقابل خدمات درخواست شده و یا خدماتی که بطور عموم برای عامه انجام میشود از قبیل

عوارض راه حق آب و عوارض بهداشت و عوارض فاضل آب پرداخته شود .

و - مالیات و حقوق خالی از تبعیضی که شامل عموم است از قبیل حق تمبر اسناد و حق ثبت امور حقوقی و بازرگانی و حق ثبت اختراعات و تألیفات . طرف دوم و شرکت ایران کانادا (در مواردی که مربوط باو باشد) از مطالبه هر گونه پرداختی بطرف اول یا بمقامات دولتی ایران (اعم از مرکزی و محلی) معاف خواهند بود و بر سود سهام پرداختی طرفین اول یادوم بابت درآمدها حاصله از عملیات مقرر در این قرارداد هیچگونه مالیاتی تعلق نخواهد گرفت .

ماده ۳۳ - ۱ - کلیه ماشین آلات - وسائل - وسائل نقلیه آبی - دستگاهها افزار - ادوات - قطعات یدکی - مصالح - الوار - مواد شیمیائی - مواد ضروری برای اختلاط و امتزاج - وسائل خودرو و سایر وسائط نقلیه - هواپیما - هر نوع مصالح ساختمانی - آلات فولادی - اشیاء و اثاثیه و لوازم اداری - حوائج کشتی - مواد خواربار - البسه و لوازم استحفاظی - دستگاههای تعلیماتی - محصولات نفتی که در ایران بدست نیاید و کلیه اجناس دیگری که منحصرأ از لحاظ صرفه جوئی و حسن جریان عملیات و وظائف طرف دوم یا شرکت ایران کانادا بعنوان عامل ضروری باشد بدون پروانه ورودی و با معافیت از هر گونه حقوق گمرکی و عوارض شهرداری و سایر مالیاتها یا پرداختهای دیگر بایران وارد خواهد شد . مواد فوق شامل حوائج طبی و جراحی و لوازم بیمارستان و محصولات طبی و دارو و اسباب طبی و اثاثیه و ادواتی که در تأسیس و گرداندن بیمارستان و داروخانه ضروری باشد نیز خواهد بود .

۲ - طرف دوم و شرکت ایران کانادا (بعنوان عامل) با اطلاع طرف اول حق خواهند داشت در هر موقع که مایل باشند اشیائی را که بوسیله آنها وارد شده بدن هیچگونه پروانه و با معافیت از هر گونه حقوق و مالیات و یا پرداختی مجدداً صادر نمایند .

۳ - طرف دوم و شرکت ایران کانادا (بعنوان عامل) نیز حق خواهند داشت باتصویب طرف اول که بدون جهت از تصویب مزبور خود داری نشده و تأخیر در آن رخ نخواهد داد اشیاء مذکوریکه وارد کرده‌اند در ایران بفروش برسانند . در این صورت مسئولیت پرداخت حقوق مربوطه و همچنین انجام تشریفات لازمه طبق مقررات جاری و تهیه اسناد ترخیص برای طرف دوم یا شرکت ایران کانادا (بعنوان عامل) بعهده خریدار خواهد بود .

۴ - اجناسیکه برای استفاده و مصرف مدیران و کارکنان طرف دوم و شرکت ایران کانادا و وابستگان تحت تکفل مدیران و کارکنان مزبور مناسب تشخیص گردد بدون لزوم هیچگونه پروانه ورودی و بامعافیت از مقررات هر نوع انحصار دولتی ولی باپرداخت حقوق گمرکی و سایر مالیاتهاییکه در موقع ورود معمولاً بآن تعلق میگیرد وارد خواهد شد. این قبیل اجناس قابل فروش نخواهد بود مگر بمدیران و کارکنان و مکفولین مذکور آنهم منحصرأً برای استفاده و مصرف آنها .

۵ - بدون آنکه در کلیات حقوق فوق‌الذکر محدودیتی حاصل شود طرف دوم یا شرکت ایران کانادا (بعنوان عامل) در تحصیل لوازم و حوائج خود باید نسبت باشیائیکه در ایران ساخته و مهیا میشود رجحان قائل شوند باین قید که اشیاء مذکور بامقایسه با اشیاء مشابه خارجی با همان شرائط مساعد از لحاظ نوع جنس و قیمت و سهل‌الحصول بودن آن در موقع لزوم بمقادیر مورد نیاز و قابل مصرف بودن آن در مواردی که برای آن منظور شده در ایران بدست بیاید. در مقایسه قیمت اشیاء وارداتی با اشیاء ساخته و مهیا شده در ایران کرایه و هرگونه حقوق گمرکی که طبق این قرارداد نسبت باشیاء وارداتی مزبور قابل پرداخت باشد باید ملحوظ گردد .

۶- کلیه واردات و صادرات مذکور در این قرارداد مشمول تنظیم اسناد و تشریفات گمر کی بوده و این تکالیف از آنچه معقولا مجری است سنگین تر نخواهد بود (ولی مشمول پرداختهاییکه بموجب مقررات مربوطه این قرارداد از آن معاف گردیده نمیباشد) این قبیل تشریفات و تنظیم اسناد بطور ساده و سریع انجام خواهد شد و باین منظوری بین شرکت های مربوطه و مقامات گمر کی ممکن است در صورت لزوم ترتیبات مقتضی داده شود .

ماده ۳۴ - ۱ - مدت این قرارداد برای هر يك از نواحی مقرر در ماده سه که منابع قابل بهره برداری بمیزان تجارتي در آن کشف شده باشد ۲۵ سال از تاریخ شروع بهره برداری تجارتي در ناحیه مربوطه خواهد بود .

۲- از لحاظ مقررات این ماده تاریخ شروع بهره برداری تجارتي تاریخی خواهد بود که صد هزار متر مکعب از مواد نفتی تولید شده از ناحیه مربوطه فروش و تحویل شده باشد .

۳- قبل از پایان ۲۳ سال طرف دوم میتواند قصد خود را دائر به تمدید این قرارداد به طرف اول اطلاع دهد در این صورت تمدید برای مدت ۵ سال از پایان سال بیست و پنجم بخودی خود و بر طبق مواد این قرارداد عملی خواهد گردید .

۴- دو تمدید اضافی پنجساله نیز یکی از خاتمه سال سی و ام و دیگری از خاتمه سال سی و پنجم مجاز خواهد بود و طرف دوم در هر مورد دو سال قبل از پایان مدت جاری باید قصد خود را مبنی بر تمدید بطرف اول اطلاع دهد .

۵- در مورد دو تمدید مشروحه در بند ۴ مقررات زیر رعایت خواهد شد :
هر گاه وقتی تقاضای تمدید بوسیله طرف دوم بعمل میآید شرکت های نفتی خارجی دیگری که با طرف اول بمنظور فعالیت های مشابهی مشارکت نموده اند و تا

آن تاریخ از لحاظ تولید نتایجی معادل یا بهتر از آنچه توسط شرکت ایران کانادا (بعنوان عامل دستگاه مختلط) حاصل گردیده بدست آورده باشند قراردادهایی منعقد کرده باشند که شرایط آن رویهم رفته برای ایران از شرایط این قرارداد مصاد تر باشد کلیه شرایط قراردادهای مذکور شامل مدت تمدید مورد تقاضای طرف دوم نیز خواهد بود.

ماده ۳۵ - ۱ - شرکت ایران کانادا در خاتمه مدت یا فسخ این قرارداد منحل گردیده اموال منقول دستگاه مختلط بفروش خواهد رسید و درآمد آن بین طرفین نسبت مساوی تقسیم خواهد شد .

۲- کلیه تأسیسات و اراضی بدون هیچگونه پرداخت بطرف اول انتقال خواهد یافت .

ماده ۳۶ - ۱ - طرف دوم میتواند در هر موقع که مقتضی بداند تمام یا قسمتی از منافع خود را در حقوق و تعهداتی که بموجب این قرار داد مقرر است باشخاص زیر منتقل نماید .

الف - شرکت یا شرکتها یکی که طرف دوم تحت کنترل آنها باشد.

ب - شرکت یا شرکتها یکی که تحت کنترل طرف دوم باشند.

ج - شرکت یا شرکتها یکی که تحت کنترل شرکت یا شرکتهای مشروحه در قسمت الف و ب فوق باشند. از لحاظ مقررات این بند مقصود از کنترل يك شرکت عبارت است از مالکیت مستقیم یا غیر مستقیم کلیه سهام آن شرکت . و منتقل الیه باید شرکتی باشد که وضع آن با شرایط مذکور در ماده ۴ قانون نفت مطابقت نماید .

۲ - هر گونه انتقالی توسط طرف دوم بجز آنچه که طبق بند ۱ فوق اجازه داده شده است محتاج بکسب موافقت کتبی و قبلی طرف اول خواهد بود و طرف مزبور باید قبل از ابراز موافقت تأییدیه‌ات وزراء و تصویب قوه مقننه را نیز تحصیل نماید.

ماده ۳۷ - ۱ - در مواردی که بحکم قوه قهریه (فرس ماژر) مانعی پیش آید که بطور معقول از حیطة اختیار طرف دوم یا شرکت ایران کانادا (بعنوان عامل) خارج بوده اجرای تعهدات یا اعمال حقوق مقرر در این قرارداد را غیر ممکن یا موقوف گرداند یا تأخیری در آن ایجاد کند .

الف - عدم انجام یا تأخیر طرف دوم یا شرکت ایران کانادا (بعنوان عامل) در اجرای تعهدات مزبور بعنوان تخلف از اجرای این قرارداد تلقی نخواهد شد.

ب - مدتی که تأخیر در اجرا و اعمال حقوق و تعهدات مزبور طول کشیده باشد بمدتی که طبق قرارداد مقرر است اضافه خواهد شد .

ج - هر گاه ادامه مدت قوه قهریه کمتر از يك سال نباشد این قرارداد بخودی خود برای دوره ای مساوی بامدت مزبور تمدید خواهد شد و این امر در حقوقی که بموجب قرارداد برای تمدیدهای اضافی در نظر گرفته شده است خدشه ای وارد نخواهد ساخت .

۲- منظور از قوه قهریه (فرس ماژر) در این قرارداد همان است که در عرف حقوق بین المللی تعریف شده است .

ماده ۳۸ - ۱ - طرفهای قرارداد متعهد میشوند که شرایط و مقررات این

قرارداد را بر طبق اصول حسن نیت و صمیمیت متقابل اجرا نموده و هم عبارات و هم روح شرایط و مقررات مزبور را رعایت کنند .

۲ - تأیید این قرارداد طبق ماده ۲ قانون نفت از طرف هیأت وزیران بمنزله قبول تعهداتی است که طبق مقررات این قرارداد بر عهده دولت گذارده شده است من جمله تعهدات مربوط به اقداماتی که باید از طرف دولت انجام شود و یا موافقت‌هایی که باید از طرف دولت بعمل آید .

۳ - هیچگونه اقدام قانونگذاری یا اداری اعم از عمومی و خصوصی و یا عمل دیگر از هر قبیل از طرف دولت و یا مقامات دولتی در ایران (اعم از مرکزی و محلی) یا از جانب طرف اول این قرارداد را الغاء نخواهد نمود و در مقررات آن اصلاح یا تغییری بعمل نخواهد آورد و مانع و مخل حسن اجرای مقررات آن نخواهد شد - الغاء یا اصلاح یا تغییر مزبور فقط در صورت توافق طرفین ممکن خواهد بود .

۴ - هر گاه وظائف طرف اول بدیگری که تحت اختیار دولت ایران یا مسئول در مقابل دولت ایران باشد منتقل شود منتقل الیه مزبور تمام تعهداتی را که طرف اول بموجب این قرارداد دارد بعهده خواهد گرفت . هر گاه طرف اول از میان برود و وظائف آن بدیگری که تحت اختیار دولت ایران یا مسئول در مقابل دولت ایران باشد محول نگردد تمام تعهداتی که طرف اول بموجب این قرارداد دارد تعهدات مستقیم دولت ایران خواهد شد .

۵ - وزارت دارائی میتواند از طرف دولت ایران هر گونه اقدامی بعمل آورد یا هر گونه موافقتی بنماید که در مورد این قرارداد یا برای تأمین اجرای آن بطرز بهتر لازم یا مقتضی باشد هر اقدامی که بدین نحو انجام یا موافقتی که بدین طریق بعمل آمده باشد برای دولت الزام آور خواهد بود . کلیه مقامات ایرانی بایستی از

کلیه دستورهای وزارت دارائی مربوط با اجرای این قرارداد متابعت نمایند و مقامات مذکور در اجرای این امر دارای اختیارات تام خواهند بود. هر گاه وزارت دارائی بعللی از اختیاراتیکه بموجب مقررات این ماده بآن وزارتخانه داده شده است استفاده ننماید هیأت دولت اختیارات مذکور را بوزارتخانه یا اداره دیگری واگذار خواهد نمود.

ماده ۳۹ - ۱ - هر گاه اختلافی مربوط با اجراء یا تفسیر این قرارداد پیش آید طرفین میتوانند موافقت کنند که موضوع به یک هیأت سازش مختلط مرکب از چهار عضو مراجعه شود که هر یک از طرفین دونفر آنرا تعیین خواهند نمود و وظیفه آنها کوشش در حل موضوع بطریق دوستانه خواهد بود هیأت سازش پس از استماع اظهارات نمایندگان طرفین رأی خود را در ظرف سه ماه از تاریخ ارجاع شکایت به هیأت صادر خواهد کرد. رأی مزبور در صورتی الزام آور خواهد بود که باتفاق صادر شده باشد.

۲ - هر گاه طرفین نسبت با رجاع اختلاف بکمیسیون سازش توافق نمایند و یا اختلاف بعد از ارجاع بکمیسیون مزبور حل نشده باشد طریق آن منحصر ارجاع بدآوری طبق مقررات ماده ۴۱ خواهد بود.

ماده ۴۰ - ۱ - هر گونه اختلاف مربوط بمسائل فنی و یا محاسباتی ممکن است با توافق طرفین یا به کارشناس واحد یا به هیأتی مرکب از سه کارشناس مراجعه شود دونفر از سه کارشناس مزبور را طرفین انتخاب خواهند کرد (هریک یک نفر) و سومی تراضی طرفین تعیین خواهد شد. اگر طرفین نتوانند در انتخاب کارشناس واحد یا کارشناس سومی تراضی کنند هر یک از طرفین میتوانند:

Eibgenossiche Technihes در موارد فنی به مدیر مؤسسه
Hochschule of zurich
Schweizerische Kammer و در موارد محاسباتی برئیس
Fur Revision swesen Of Zurich

مراجعه کنند که کارشناس واحد یا کارشناس سومی را تعیین نماید . چنانچه ظرف یکماه از تاریخ ارجاع امر بکارشناس طرفین در باب ارجاع اختلاف بکارشناس واحد یا کارشناسهائی بشرح مقرر بالا تراضی نمایند موضوع بایستی طبق ماده ۴۱ بدآوری ارجاع شود .

۲ - طرفین ظرف یکماه از تاریخ ارجاع امر بکارشناسی کارشناس یا کارشناسان را تعیین خواهند کرد کارشناس سوم در صورتیکه بتراضی طرفین شود ظرف مدت اضافی یکماه در صورتیکه بتراضی طرفین انتخاب نشده باشد ظرف مدت دو ماه تعیین خواهد شد . تعیین کارشناس واحد در مواردیکه بتراضی طرفین عملی نشده باشد ظرف مدت سه ماه از تاریخ ارجاع امر بکارشناسی بعمل خواهد آمد .

۳ - طرفین باید در قرارداد ارجاع بکارشناسی مسائل فنی یا محاسباتی را که مورد رسیدگی قرار میگیرد بطرز روشن و صریح توضیح دهند . رأی کارشناس واحد یا سه کارشناس باید ظرف شش ماه از تاریخ تعیین کارشناس واحد یا کارشناس سوم (هر کدام که مورد پیدا کند) صادر شود . اگر اختلاف بسه کارشناس مراجعه شود رأی کارشناسان ممکن است با کثرت آراء صادر شود . کارشناس یا کارشناسان باید رأی خود را منحصراً نسبت بمسائل فنی یا محاسباتی صادر کنند و رأی مزبور قاطع و برای طرفین الزام آور خواهد بود .

۴ - اگر ضمن رسیدگی که از طرف کارشناس یا کارشناسان بعمل میآید

مسئله‌ای که بنظر کارشناس و یا کارشناسان یا هر يك از طرفین جنبه حقوقی داشته باشد (با توجه باینکه هر مسئله‌ای که مربوط بتفسیر این قرارداد باشد واجد جنبه حقوقی خواهد بود) پیش آید بطوریکه اخذ تصمیم نسبت بموضوع فنی یا محاسباتی مورد بحث مستلزم تعیین تکلیف مسئله حقوقی باشد در آن صورت اگر مسئله مزبور بتوافق طرفین حل نشود طرفین یا یکی از آنها خواه ابتکاراً از جانب خود خواه بدرخواست کارشناس یا کارشناسان میتواند آنرا بدآوری ارجاع کند .

۵ - در این موارد بمنظور احتساب مدت‌هایی که در این ماده ذکر شده اخطار یکی از طرفین بطرف دیگر دایر بقصد ارجاع مسئله حقوقی بدآوری بشرح فوق بانضمام توضیح مسئله حقوقی مزبور در حکم ارجاع امر بدآوری از طرف اخطار کننده تلقی خواهد شد .

۶ - در مواردی که مسئله حقوقی ضمن رسیدگی پیش آمده و بدآوری ارجاع شود رسیدگی کارشناس یا کارشناسان الزاماً متوقف نخواهد شد مگر در صورتیکه بنظر کارشناس یا کارشناسان مسئله حقوقی نوعی باشد که قبل از تعیین تکلیف آن ادامه رسیدگی مفید نباشد چنانچه رسیدگی تا تعیین تکلیف مسئله حقوقی معوق بماند بمجرد تعیین تکلیف موضوع طرفین شرح آنرا با اطلاع کارشناس یا کارشناسان خواهند رسانید که رسیدگی موضوع فنی یا محاسباتی مورد بحث را تعقیب نموده هر چه زودتر بمرحله تصمیم نهائی برسانند .

ماده ۴۱-۱ - چنانچه طرفین توافق در ارجاع اختلاف بکارشناس یا کارشناسان

بر طبق ماده ۴۰ نمایند و یا چنانچه توافق کرده باشند ولی تعیین کارشناس یا صدور رأی در ظرف مدت معین برای این منظور صورت نگرفته باشد و یا وضعی که در بند ۴

از ماده ۴۰ پیش بینی شده پیش آمده و یکی از طرفین اقدام برای تعیین تکلیف مسئله حقوقی بعمل آورده باشند هر يك از طرفین يك نفر داور تعیین خواهد نمود و دو نفر داور مزبور قبل از شروع داورى داور ثالثی را انتخاب خواهند کرد که سمت رئیس هیأت داورى را خواهد داشت .

چنانچه دو نفر داور نتوانند در ظرف چهار ماه از تاریخ ارجاع بداورى نسبت بداور ثالث تراضی کنند و چنانچه طرفین بطرز دیگری توافق نمایند داور ثالث بدرخواست هر يك از طرفین از طرف رئیس داد گاه فدرال سویس تعیین خواهد شد. ۲ - اگر یکی از طرفین ظرف دو ماه از تاریخ ارجاع امر بداورى داور خود را انتخاب ننماید و یا انتخابی را که نموده است باطلاع طرف دیگر نرساند طرف دیگر حق خواهد داشت که بر رئیس داد گاه فدرال سویس مراجعه و تقاضای تعیین داور واحد بنماید .

۳ - اگر بهر دلیلی انتخاب داور واحد یا داور ثالث بر طبق بند (۱) بعمل نیاید و طرفین هم کتباً بطرز دیگری توافق نکرده باشند در آن صورت بدرخواست هر يك از طرفین انتخاب مزبور از طرف رئیس یا قاضی هم عرض رئیس عالیترین داد گاه کشور های زیر بترتیبی که ذکر میشود بعمل خواهد آمد :

دانمارک - سوئد - برزیل .

۴ - تعیین داور ثالث یا داور واحد بر طبق بند (۱) کاملاً بسته بتشخیص کسی خواهد بود که اجازه انتخاب دارد و هیچیک از طرفین نمیتوانند نسبت بتشخیص مزبور تردید کنند .

شخصی که باین طریق تعیین میشود نباید با ایران و یا کانادا رابطه نزدیکی داشته و یا در خدمت رسمی و یا در تابعیت یکی از آن دو کشور باشد .

۵ - داور ثالث یا داور واحد (هر کدام که مورد پیدا کند) قبولی خود را باین سمت ظرف سی روز از تاریخ دریافت اعلام تعیین خود اطلاع خواهد داد و در غیر اینصورت چنین تلقی خواهد شد که او سمت مزبور را رد کرده است و انتخاب مجدد طبق همان مقررات بعمل خواهد آمد .

۶ - اگر اختلاف بهیأت دآوری ارجاع شود رأی ممکن است با کثرت صادر شود و طرفین رأی هیأت دآوری یا داور واحد را (هر کدام که مورد پیدا کند) با حسن نیت اجراء خواهند کرد .

۷ - محل و تشریفات دآوری را طرفین تعیین خواهند کرد چنانچه در اینباب توافق نشود محل و تشریفات مزبور از طرف کارشناس واحد یا کارشناس ثالث یا داور واحد یا داور ثالث (هر کدام که مورد پیدا کند) تعیین خواهد شد .

۸ - طرفین همه نوع تسهیلات (منجمله حق ورود بحوزه عملیات نفتی) را برای کارشناس یا کارشناسان یا هیأت دآوری یا داور واحد فراهم خواهند کرد تا هر گونه اطلاعاتی را که برای تعیین تکلیف اختلاف لازم باشد بدست آورند .
عدم حضور یا امتناع یکی از طرفین دآوری نمیتواند مانع یا مداخله جریان دآوری در يك یا همه مراحل آن بشود .

۹ - مادام که تصمیم یارای دآوری صادر نشده توقف عملیات یا فعالیت‌هایی که موضوع دآوری از آن ناشی شده است الزامی نیست در صورتیکه تصمیم یارای دآوری دایر بر موجه بودن شکایت باشد ضمن تصمیم یارای مزبور ممکن است ترتیب مقتضی برای جبران خسارات شاکی مقرر گردد .

۱۰ - تعیین مسئولیت پرداخت و مبلغ هزینه دآوری کاملاً بسته بتشخیص کارشناس یا کارشناسان یا هیأت دآوری یا داور واحد (هر کدام که مورد پیدا کند) خواهد بود .

۱۱ - چنانچه بهره‌علت کارشناس یا یکی از اعضای هیأت داور یا داور واحد پس از قبول وظایفی که با و محول شده قادر یا مایل بشروع یا تکمیل رسیدگی بمورد اختلاف نباشد و چنانچه طرفین بصورت دیگری هم توافق ننمایند هر يك از طرفین میتواند از رئیس دادگاه فدرال سویس تقاضا کند که در اینباب که آیا انتخاب اولیه را باید خاتمه یافته تلقی کرد تصمیم اتخاذ کند. اگر تصمیم مشارالیه از این قرار باشد از شخص یا اشخاصیکه انتخاب اولیه بوسیله آنها بعمل آمده تقاضا خواهد کرد که ظرف مدتیکه تعیین خواهد نمود جانشینی تعیین کنند و چنانچه ظرف مدت مقرر جانشین تعیین نشود یا در صورتیکه انتخاب اولیه بوسیله خود او بعمل آمده باشد مشارالیه خود جانشین را تعیین خواهد نمود. اگر رئیس دادگاه فدرال سویس بهر دلیلی وظایف خود را اجراء نکند اجزای وظائف مزبور بعهده یکی از اشخاص دیگری محول خواهد گردید که در بند (۳) این ماده با ترتیب مقرر ذکر شده است.

۱۲ - تاحدی که مورد داشته باشد ضمن تصمیمات داور یا داور که بر طبق این ماده صادر میشود باید مهلت اجراء تصریح گردد.

۱۳ - ظرف مدت پانزده روز از تاریخ ابلاغ تصمیم یا رأی بطرفین هر يك از آنها میتواند از کارشناس یا کارشناسان یا هیأت داور یا داور واحدی (هر کدام که مورد پیدا کند) که تصمیم یا رأی اولیه را صادر نموده تقاضای تفسیر آنرا بنماید. این تقاضا در اعتبار تصمیم یا رأی تأثیری نخواهد داشت تفسیر مزبور باید ظرف یکماه از تاریخ تقاضا داده شود و اجزای تصمیم یا رأی تا صدور تفسیر یا انقضای يك ماه (هر کدام زودتر واقع شود) معوق خواهد ماند.

ماده ۴۲ - ۱ - چنانچه تصمیم یا رأی نهائی صادر طبق ماده ۴۱ این قرارداد فقط دایر به الزام پرداخت مبلغ معین مصرح در تصمیم یا رأی مزبور به دولت ایران

یا طرف اول بوسیله طرف دوم باشد و مبلغ مزبور ظرف مدت مقرر در تصمیم یا رأی مذکور یا در صورت عدم قید مدت در تصمیم یا رأی ظرف سه ماه از تاریخ آن تصمیم یا رأی پرداخت نشود دولت ایران حق خواهد داشت کلیه وجوه حاصله از فروش یا صدور نفت بوسیله طرف دوم را توقیف کند تا وقتیکه مبلغ مزبور پرداخت شود.

۲ - در موردیکه تصمیم یا رأی نهائی بر طبق این قرارداد صادر شده باشد چنانچه طرفی که موظف به اجرای رأی میباشد ظرف مهلت مقرر در رأی یا تصمیم یا (چنانچه مهلتی ضمن رأی یا تصمیم معین نشده باشد) در ظرف شش ماه پس از ابلاغ رأی یا تصمیم بطرفین مفاد رأی یا تصمیم را اجراء نکند طرفیکه رأی یا تصمیم بنفع او صادر شده حق خواهد داشت که اعلام خاتمه این قرارداد را بوسیله تصمیم هیأت داورى یا داور واحد که بر طبق بند (۳) این ماده اتخاذ خواهد شد بنخواهد. تصمیم مزبور نسبت به حقوق و تعهداتی که از اجرای این قرارداد تا تاریخ خاتمه قرارداد (طبق این قرارداد) ناشی شده و یا بشود تأثیری نخواهد داشت حقوق و یا پرداخت وجوه و خسارات دیگری هم که بموجب رأی هیأت داورى یا داور واحد مقرر شده باشد در همین حکم خواهد بود.

۳ - تصمیمی که بر طبق مقررات بند (۲) این ماده پیش بینی شده فقط با رعایت شرایط زیر ممکن است اتخاذ شود:

الف - فقط هیأت داورى یا داور واحدی که رأی یا تصمیم نهائی مربوطه را صادر کرده میتواند این تصمیم را اتخاذ کند.

ب - چنانچه هیأت داورى یا داور واحدی که رأی یا تصمیم مزبور را صادر کرده بهر علتی قادر یا مایل به اقدام نباشد موضوع خاتمه یافتن قرارداد بعلت عدم اجرای رأی بر طبق این قرارداد و بطرزى که برای حل اختلاف پیش بینی شده بداورى ارجاع خواهد شد.

۴ - هیأت داوری یا داور واحد قبل از اخذ تصمیم دایر به خاتمه یافتن این قرار داد بایستی اول يك مدت اضافی (که از نود روز کمتر نخواهد بود) برای اجرای تصمیم یارای مقرر نماید و تصمیم دایر بر خاتمه دادن قرار داد را فقط در صورتی اتخاذ خواهد کرد که مدت اضافی مقرر منقضی شده و طبق نظر آنها مفاد رأی یا تصمیم اجراء نگردیده باشد .

ماده ۴۳ - ۱ - در مورد تعهد دستگاه مختلط راجع با انصراف از حقوق خود نسبت ناحیه عملیات بنحو مقرر در ماده ۳ هر گاه طرف دوم طی مهلت مقرر نتواند نظر خود را درباره قسمت‌های مورد انصراف بطرف اول اعلام نماید طرف اول حق دارد که طبق نظر خود قسمت‌هایی را که باید مسترد گردد مشخص سازد تشخیص مزبور قطعی بوده و از تاریخی که اعلام گردد قسمت‌های مشخص شده مزبور خارج از ناحیه عملیات تلقی خواهد شد .

۲ - در صورتیکه طرف دوم نتواند تعهدات خود را برای انجام حفاری مقرر در بند ۲ ماده ۱۶ انجام دهد طرف اول حق خواهد داشت که در انقضای مدت شش ماه از تاریخی که تعهدات میبایستی انجام پذیرد قرار داد رافسخ کند و در این صورت طرف دوم ملزم بپرداخت سیصد و پنجاه هزار دلار آمریکائی غرامت خواهد بود .

۳ - مقررات ماده ۳۷ در باره قوه قهریه (فرس ماژر) در موارد مربوط باین ماده نیز قابل اجرا خواهد بود .

ماده ۴۴ - متن فارسی و انگلیسی این قرار داد هر دو معتبر است در صورتیکه

اختلافی پیش آید و به داوری ارجاع شود هر دو متن به هیئت داوری یا داور واحد (هر کدام که مورد داشته باشد) عرضه خواهد شد که قصد طرفین را از روی هر دو متن تفسیر نمایند. هر گاه بین دو متن مزبور اختلافی در مورد حقوق و وظایف طرفین پیدا شود متن انگلیسی معتبر خواهد بود.

ماده ۴۵ - مقررات قانون معادن مصوب سال ۱۳۳۶ تأثیری در این قرارداد نخواهد داشت و قوانین و مقرراتی که کلاً یا بعضاً مباین با شرایط این قرارداد باشد در حدودی که مباینت دارند نسبت بمقررات این قرار داد بلا اثر خواهد بود. بتاريخ ماه ۱۳۳۷ مطابق ۱۹۵۸ در تهران امضاء و مبادله گردید.

رئیس هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران وکیل سافایر پترولیومز لیمیتد

جدول

حدود ناحیه عملیات

ناحیه ۱

شامل چهار ضلعی های شماره ۱ - ۲ - ۳ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۴ - ۱۵ - ۲۵ و ۲۶ بطوریکه در نقشه ضمیمه نشان داده شده است.

مساحت ناحیه يك مشروح بالا در حدود ۵۷۵ کیلومتر مربع میباشد.

ناحیه ۲

شامل چهار ضلعی های شماره ۴۷ - ۴۸ - ۶۷ - ۸۷ - ۱۰۶ و ۱۰۷ بطوریکه در نقشه ضمیمه نشان داده شده است.

مساحت ناحیه ۲ مشروح بالا در حدود ۴۲۵ کیلومتر مربع میباشد.

اجازه مبادله موافقت نامه فوق مربوط به تفحص و اکتشاف و بهره برداری و فروش نفت که مشتمل بر ۴۵ ماده و یک ضمیمه است در جلسه هشتم تیر ماه یکهزار و سیصد و سی و هفت از طرف مجلس شورای ملی داده شده است .
رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت

قانون

مربوط بموافقتنامه تفحص و اکتشاف و بهره برداری و فروش نفت بین شرکت ملی نفت ایران و شرکت سهامی پان آمریکا

پترولیوم کورپوریشن

مصوب ۱۸ اردیبهشت ماه ۱۳۳۷

ماده واحده - مجلسین موافقتنامه پیوست را مشتمل بر ۴۵ ماده و یک ضمیمه که برای اجرای عملیات تفحص و اکتشاف و بهره برداری و فروش نفت بین شرکت ملی نفت ایران از یک طرف و شرکت سهامی پان آمریکا پترولیوم کورپوریشن از طرف دیگر بامضاء رسیده و مفاد آن طبق مقررات ماده ۲ قانون نفت مصوب نهم امرداد ۱۳۳۶ مورد تأیید دولت واقع گردیده است تصویب نموده و اجازه مبادله و اجرای موافقتنامه مزبور را میدهد.

قانون فوق که مشتمل بر ماده واحده است در جلسه پنجشنبه هیجدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و سی و هفت بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت

قانون بالا در جلسه ۱۳۳۷/۳/۷ بتصویب
مجلس سنا رسیده است